

Молодий комунар

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить в 8 грудня
1988 року.

№ 25 (4000)

СУБОТА

18

ЧЕРВНЯ 1988 р.

Ціна 8 коп.

СЛОВО ДО ЧИТАЧА

Друже читачу, сьогодні ти тримаєш у руках 4000-й номер газети. Номер звичайний і водночас незвичайний. Звичайний тому, що спеціально ми його не планували, не готували. А незвичайний, бо примушує замислитися журналістів, які творили і творять газету, читачів усіх поколінь — вийшло в світ чотири тисячі номерів «Молодого комунара». І кожен номер газети від першого і до сьогоднішнього — це літопис, сторінка життя комсомольців і молоді області, краплинка життя всієї країни. У кожну газету вкладено конкретну працю журналістів, позаштатного активу, поліграфістів.

Незвичайний ще й тому, що саме 4000-й номер газети вийшов уже тижневиком, по суті, новим виданням як за формою, так і за змістом. Ось уже півроку щосуботи читачі одержують тижневик. Час достатній для того, аби відповісти на ті питання, які поставили перед собою колектив редакції, позаштатний актив газети, готуючи перший номер тижневика. А головне з них: чи став «Молодий комунар» справжнім другом і порадиником молоді? Звичайно, найкращим барометром у цьому є для нас читачка пошта. Ось і в день виходу чотиритисячного номера на редакційних столах лежать листи, чимало з них підготовлено до друку і публікуються сьогодні в газеті. І приємно, коли, відкриваючи конверт, читаш рядки: «спасибі газеті, що підняла питання...», або «тижневик став моєю улюбленою газетою...». Широкий резонанс і підтримку молоді, всіх читачів знайшли публікації під рубриками «Журналіст змінює професію!», «Перебудова: твоя позиція?», «Грані моралі», «Операція «Нічне місто», випуски клубів «На дозвіллі», «Любителів футболу» та інші. Своїми думками, пропозиціями про нинішню перебудову «МК» поділилися позаштатні кореспонденти, читачі на зустрічі в редакції, яка відбулася в кінці квітня. Зрозуміло, і на зустрічі, і в листах є чимало критичних зауважень на адресу тижневика. Дякуємо. Тепер — конкретні дії.

Відверті, довірливі, а часом і проблемно загострені діалоги з читачами веде газета. І такі діалоги нам сьогодні потрібні, як повітря, бо в них народжується істина, правда. Правда, без якої в час перебудови, оновлення суспільства жити не можна. Але, на жаль, поки що не всі цю правду люблять, розуміють. Як до речі, і критику — гостру, конструктивну. Ще не перевелися керівники різних рангів, які намагаються приструнити журналістів чи позаштатних авторів. Не раз доводиться чути на адресу працівників газети такі слова: «Ви туди не лізьте...» або «Яке ви маєте право нас критикувати...». І таким керівникам ми відповідаємо і будемо відповідати — маємо право. Бо, по-перше, закритих для критики зон не існує, по-друге, правда, якою б гіркою вона не була, є правдою. І вже пора навчитися розуміти її, перебудовуватися не на словах, а на ділі. Цього сьогодні вимагає життя. Ми, журналісти тижневика запевняємо своїх читачів, що і надалі будемо відстоювати інтереси честі, справедливості, правди. Відстоюватимемо інтереси і права молоді.

Всього кілька днів відділяє нас від історичної події — XIX Всесоюзної партконференції. Як свідчать листи до редакції, комсомольці і молодь покладають на неї великі надії у справі перебудови, оновлення нашого суспільства. При обговоренні Тез ЦК КПРС висловлюються конкретні, ділові пропозиції. Багато чекаємо від конференції і ми, журналісти.

Сьогодні у нас з читачами триває розмова по щирості. Тож скажемо відверто: редколегію, увесь колектив редакції ще не задовольняє той тижневик, який нині виходить. Ряду публікаціям газети не вистачає проблемності і гостроти у постановці питань, які сьогодні хвилюють молодь. Повністю не жити ще зі сторінок шаблон, стереотипи, поверховість. Низька ще дієвість матеріалів, не в повній мірі тижневик задовольняє інтереси всіх читачів. Словом, про свої недоліки ми знаємо, на них нам вказують і читачі. Тож давайте разом робити газету змістовнішою, цікавішою.

У сьогоднішньому передньому слові ми вже говорили про деякі проблеми, які хвилюють і нас, журналістів газети, і позаштатний актив. Варто зупинитися на ще одній. Радше те, що багатшою, змістовнішою стала пошта редакції, зміцнюються контакти тижневика з читачами. Водночас турбує, що серед авторів газети, листів годі шукати комсомольських працівників та активістів. Часто не знаходить газета підтримки від них і в тих живорепетних питаннях, які стосуються безпосередньо комсомольського життя, внутрішньої роботи. Нарешті, чимало комсомольських працівників ще не вважають газету своєю трибуною, своїм порадиником. Чому? Можливо, заформалізувалися, страшенно зайняті! Чи стали байдужими до того, що робиться навкруги? Чи бояться сказати своє слово комсомольцям через газету? Не будемо гадати про причини. Думаємо, про них краще знають самі комсомольські працівники. Варто лише нагадати: «Молодий комунар» — газета молоді і про молодь. Тож давайте продовжувати творити її разом.

Ще раз вітаємо журналістів молодіжки, позаштатний актив, поліграфістів, всіх читачів із чотиритисячним номером газети. Творчих успіхів зичимо!

Фотомонтаж В. ГРИБА, В. КОЛІСНИЧЕННА.

Редакції газети «Молодий комунар»

Шановні товариші! Кіровоградський обком Компартії України сердечно поздоровляє колектив редакції, громадських кореспондентів тижневика з виходом 4-тисячного номера. «Молодий комунар» є бойовим помічником обласної партійної організації у вихованні комсомольців і молоді на революційних, бойових і трудових традиціях партії і радянського народу. Сьогодні, на новому етапі перебудови, газета веде різнобічну роботу по її ідеологічному забезпеченню, активно й критично виступає у боротьбі із застійними явищами, безініціативністю й формалізмом, які ще побутують в діяльності комсомольських і громадських організацій, відсталістю й бюрократизмом господарських органів і відомств.

Відзначаючи знаменну подію в житті газети, бажаємо працівникам «Молодого комунара» та його авторському активу великих творчих успіхів, нових

здобутків в ім'я процвітання нашої соціалістичної Батьківщини.

ОБКОМ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ.

Обласний комітет комсомолу від імені юнаків і дівчат Кіровоградщини, всіх комсомольців області сердечно вітає колектив редакції, авторський актив, всіх читачів «Молодого комунара» з виходом 4-тисячного номера газети.

Впевнені, що тижневик стане бажаним гостем, цікавим співрозмовником, вірним товаришем кожної молодої людини, внесе значний вклад у перебудову роботи комсомолу, всього радянського суспільства. Бажаємо працівникам газети, позаштатним авторам щастя, здоров'я, нових творчих успіхів.

ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ ЛКСМ УКРАЇНИ.

інформація

«МК» —
4000!

ЯКІ МИ?

Ви ніколи не переглядали газету, яка вийшла у день і рік вашого народження? Спробуйте і, повірте мені на слово, не пошкодуєте.

Сьогодні в нашій газеті хоч і не день народження, але подія все-таки велика — 4000-ий номер «Молодого комунара» побачив світ. 5000-ий буде аж через... 20 років. Давайте разом підніmemo завісу минулого і глянемо, про що писали комунарівці в 1000-му, 2000-му, 3000-му номерах.

1000-ий, 3 грудня 1968 року. Матеріал спецкора «Молодого комунара» В. Цвяха «Шевченківці» з підзаголовком — «продовжуємо репортаж із Первозванівки, розпочатий у 1940 році». Автор статті знаходить тих комсомольців-колгоспників, про яких у 1940 році в молодіжці був надрукований матеріал...

Частина публікацій під рубрикою «Репорт — у квітні 1970-го»; як молодь готується до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

До молодих хліборобів звертається О. Гіталов — «Послухайте голос землі».

На третій сторінці невеличка зарисовка про ученицю Олександрійського педучилища Катерину Яковенко — «Катерина», написана В. Юр'євим.

На 4-й сторінці — фоторепортаж про ювілейне комсомольське свято на стадіоні «Червона зірка». Матеріал «А путівка — комунарівська» про наших поетів, письменників (зараз відомих і невідомих), які починали з нашої газети — Бориса Чамлая, Анатолія Тарана, Валерія Гончаренка...

2000-ий, 1 травня 1975 року. Номер, звісно, подвійно святковий. Репортаж із бригади, яка виборює звання імені ХХV з'їзду КПРС, всесоюзний похід комсомольців та молоді «Шляхами слави батьків», матеріали, присвячені подвигу наших бійців у Великій Вітчизняній, новела, анкета читачів «МК». В анкеті є запитання: «Твій ідеал». І ось відповіді — О. Гіталов, «спартаківці», Микола Островський, Павка Корчагін.

На 4-й сторінці — матеріал про нашу кировоградську «Зірку». Тоді на «чужих» полях «Зірка» виграла двічі — у ровенського «Авангарду» та команди СК з Луцька...

3000-ий, 26 вересня 1981 року. Номер святковий, кольоровий. На першій сторінці — матеріали про трудові досягнення молодіжних трудових колективів зі Світловодська, Вільшанського, Новоукраїнського районів, розповідь про КМК штампувальниць із заводу «Червона зірка», який займав перше місце серед молодіжних колективів промислових підприємств області. «АВТОБУС ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ» — під таким заголовком публікуються відгуки на статтю, яка піднімала питання важливе й сьогодні — залучати службові автобуси до перевезення пасажирів. Що ж, до сьогодні ця проблема так і не вирішилася...

Ось такими були наші святкові «тисячні» номери. Перегорніть-но сьогоднішній тижневик. Змінилися ми чи ні?

Оглядала Т. ТАРАСЕНКО.

СІНОНЕ

Дорогі друзі! У неділю, 26 червня — День радянської молоді. Цього дня в парку культури і відпочинку ім. В. І. Леніна та на вулиці Леніна обласного центру відбудеться молодіжне свято. У його програмі: ярмарок молодіжних товарів, засідання клубу

«Веселих і винахідливих», конкурс краси і молодості «Міс Молодість-88». Перед вами виступлять танцювальні колективи «Ятранчик», «Струмок», «Конвалія», ВІА «Гарний настрій» та інші.

Під час свята діятимуть вернісаж молодих художників, виставка клубу старовинних автомобілів «Ретро».

Тож запрошуємо всіх на молодіжне свято. ОРГКОМІТЕТ СВАТА.

УВАГА! КОНКУРС!

ОГОЛОШУЄМО КОНКУРС НА КРАЩУ ЕМБЛЕМУ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО СВАТА РІДНОЇ МОВИ

18—21 вересня цього року в нашій області рішенням колегії Міністерства освіти УРСР, Міністерства культури УРСР, правління Спілки письменників України, секретаріату Укрпрофради і ЦК ЛКСМУ, правління добровільного товариства книголюбів республіки вперше проводиться республіканське Свято рідної мови. Свято пройде в усіх селах і містах Кіровоградщини, навчальних закладах, у виробничих колективах і закладах культури. До нас для участі у Святі приїдуть школярі, письменники, творчі колективи з інших областей і столиці України, Білорусії, Росії.

Саме з цією метою редакція газети оголошує конкурс на кращу емблему Свята рідної мови. Емблема повинна, як нам здається, включати символи історії України, її культури, мови. Безперечно, з емблемою має бути зрозуміло, що свято проводиться саме на Кіровоградщині, 18—21 вересня 1988 року. Врешті, не диктуватимемо умов — хай художники вирішують самі.

Емблема, визнана кращою, буде присутня на всіх афішах, значках, вимпелах та інших святкових атрибутах Свята.

Відходи—
повз
доходи

Не хапайся, читачу, за голову, побачивши на опублікованих у газеті знімках яву безгосподарність. Хай за свої голови хапаються керівники світловодських підприємств. Наприклад, маслозаводу, на території якого члени міського штабу «Комсомольського прожектора» побачили цілу купу електродвигунів, порожніх цистерн, які «красувалися» під відкритим небом навпроти напівзаваленого приміщення.

На території «Вторчормету» чого тільки не водиться! Деталі, різного призначення заготовки. А біля контори кинуто новий трансформатор, електродвигуни...

Кузов вантажівки збагачує міський смітник листами алюмінію, оргскла, брезентом. І все це — із заводу чистих металів, інших підприємств міста.

Фотозвинування разом з інформацією про проведення рейду «Відходи в доходи» редакція газети «Молодий комунар» отримала від Світловодського міського штабу «КП». Публікуючи ці знімки, думаємо, що керівники маслозаводу, заводу чистих металів, «Вторчормету» розберуться, де чие. За-

питаємо лишень їх, а чи не забагато тих відходів валяється по місту! І коли вже почнуть відходи використовувати в до-

ХТО ЗБИРАЄ, А ХТО Й «ЗАГОРАЄ»!

Під час проведення обкомом комсомолу і підприємствами «Вторчормет» спільного місячника по збору металобрухту найбільше вторинної сировини збирали молоді Бобринецького району — сто тонн! На ра-

хунку олександрійської молоді — 84 тонни, 79,6 тонни збирали співчани з Кіровоградського району міста Кіровограда. Залишалося б, напевне, назвати цифру по області і ставити крапку: мовляв, збирали кирово-

градська молодь 600 тонн, ось які ми молодці!

Та це зайве. Бо не всі добре потрудилися. Ось, наприклад, Добровеликівський, Новоархангельський, Гайворонський, Ульяновський,

Петрівський райкоми комсомолу свій вклад у проведення місячника вимірюють кругленькою цифрою — нуликом. Аж не віриться, що нема на території цих районів металобрухту. Чи, можливо, його тут просто-напросто не помічають?

О. ШТАДЧЕНКО.

ДРУГА ПРЕМІЯ — КІРОВОГРАДЦЮ

Призером республіканського конкурсу на кращий винахід та раціоналізаторську пропозицію, організовано-

го Міністерством побутового обслуговування населення УРСР, став кировоградець В. І. Колесников.

За розробку технології облицювання меблів шитів відходами синтетичного шпона Віктор Ілліч одержав дру-

гу грошову премію. А економічний ефект від впровадження раціоналізаторської пропозиції у виробництво складає 3,4 тисячі карбованців.

П. СОКОВИЧ.

м. Київ.

Ще один народний

За ними утвердилась популярність не лише в односторонній — призи й почесні грамоти драматичний колектив Рівнянського сільського будинку культури під керівництвом О. Ніколаєнка неодноразово привозив і з обласних оглядів та конкурсів.

Нещодавно аматори за-

пропонували увазі рівнянців виставу «Вуркагани» за І. К. Микитенком. Спектакль пройшов з успіхом, а гарний настрій присутніх примножився ще й тим, що колективу присвоєно звання народного.

Л. САВИЦЬКИЙ.

Новоукраїнський район.

Повернення до правди

В понеділок, 13 червня, пленум Верховного Суду СРСР скасував вирок у справах Зінов'єва—Каменева, П'ятакова — Радека та їхніх товаришів, засуджених у 1936 і 1937 роках.

Повернено честь людині, ім'я якої з 1924 по 1934 роки носило наше місто...

Григорій Овсійович Зінов'єв рано став на шлях революційної боротьби і до самої смерті В. І. Леніна був поруч із

ним. Усім відомий той факт, що напередодні Жовтня Зінов'єв разом із Каменевим відкрито у пресі попередили партію про ризик збройного повстання. Ленін засудив їхні дії, назвавши Зінов'єва «штрейкбрехером». Який же висновок зробив той із цієї помилки? На це питання відповідають факти...

У жовтні 1917 року Зінов'єва обирають членом Політбюро ЦК партії. В листопаді його відраджають на Україну

для організації боротьби проти Центральної ради. Пізніше Зінов'єв очолює Петроградську Раду, а у лютому вісімнадцятого стає на чолі комітету Революційної оборони Петрограда, потім він — голова Раднаркому Петроградської Трудової Комуні. Під час Брестського конфлікту Зінов'єв займає тверду ленінську позицію.

В одному із наступних номерів тижневик докладніше розповість про

діяльність Григорія Овсійовича Зінов'єва, незаконно страченого після так званого «московського процесу».

Наш кор.

ПРАВО НА РЕАБІЛІТАЦІЮ

ДАВИДЯК: Народився в 1938 року в селі Завадівці Гайворонського району. Більшість дитячих і юнацьких років провів в Ульяновці. Там закінчив школу, там вступив у комсомол. Вступ, до речі, був пам'ятний тим, що саме в ці дні, у березні 1953, помер Сталін... Потім — служба в армії, цілина, де довелося бути і комбайнером, і токарем. Згодом, повернувшись в Ульяновку, працював токарем у радгоспі, слюсарем на цукрокомбінаті. Там же був обраний секретарем комітету комсомолу. Пізніше працював на партійній, господарській, радянській роботі. І вже вісім років я перший секретар Новомиргородського райкому партії.

КОР.: Одне слово, першими секретарями не народжуються, ними стають звичайні люди!

ДАВИДЯК: Як бачите, біографія у мене звичайнісінька, можна сказати — типова для партійного керівника.

КОР.: А як Ви стали комуністом, чому?

ДАВИДЯК: У військовій частині, де я служив, тоді, тобто наприкінці п'ятдесятих років, було багато колишніх фронтівиків. Це були віддані партії люди. Крім того, від них я не раз чув про безпартійних, які під час війни йшли в бій, вважаючи себе комуністами. На таких людей хотілося рівнятися, хотілося бути схожим на них. Ото я й вирішив пов'язати свою долю з партією, яка в ті часи, після XX з'їзду, переживала щось подібне до того, що відбувається у нас нині, після XXVII з'їзду, і що ми називаємо одним словом — перебудова.

КОР.: Як Ви ставитеся до Марксової тези «все піддавай сумніву»?

ДАВИДЯК (посміхнувшись): З філософської точки зору ця теза не підлягає сумніву... Але, звичайно, на практиці бувало по-всякому. Особливо в минулі роки. Особисто я розумію Маркса так: думати над тим, що тобі сказано чи наказано. Не сліпо виконувати вказівки, накази, розпорядження, а — дискутувати, захищати свою думку. Щоб сказати, скажімо, начальством, не перетворювалося в догму. Одне слово, треба мати власну думку. Якщо пов'язувати це з партійною роботою, із розширенням демократії і гласності в наш час, то це те, без чого рух уперед зараз неможливий. Сліпі, бездумні виконавці нам не потрібні. Бо саме такі й породили застій.

КОР.: Чи завжди Ви будете праві? Як Ви ставитеся до критики на свою адресу?

ДАВИДЯК: Я завжди говорю і говорю своїм колегам, товаришам по роботі, що не вважаю себе непогрішимим. Адже людина, якщо вона працює, а не просто сидить у кріслі, не застрахована від помилок. Крім того, є багато ситуацій, особливо в наш напружений час, у стосунках з людьми, коли не завжди знаєш, як правильно діяти. І помилки стають неминучими. Це треба розуміти,

як і те, що ці помилки треба старатися негайно виправляти... Щодо критики, то назвіть мені людину, якій би було приємно, коли її критикують? Критика, як гірка ліки. Вона гірка, але необхідна. Треба мати мужність, щоб її вислухати і не вдаритися в амбіції. Як і всі люди, трапляється, що і я буваю неправий. Але я завжди готовий вибачитися перед тією людиною, перед якою звинувачую. І не тихенько, на вушко, наодинці, а при людях, відверто.

КОР.: Що, на Вашу думку, заважає перетворити райком саме в орган політичного керівництва?

ДАВИДЯК: Про це зараз багато говорять, висловлюють різні думки. І справді, це дуже складне питання. Не вдаючись у теорію, я б сказав так: нам треба позбутися дрібязковості у своїй

підірває устої соціалізму. Мовляв, гласність повинна мати свої певні рамки, свої береги. Якої Ви думки з цього приводу?

ДАВИДЯК: Гласність повинна бути безумовною рисою нашого суспільства, нашого життя. Скажіть, як узяти якусь вершину, нічого про неї не знаючи... Без правдивої інформації зараз неможливо вирішити будь-яке питання. Скажімо, нещодавно на

ми стереотипами, не докладають зусиль, щоб поліпшити роботу. Це — бездушні люди, яким нічого не болить, які, крім себе, нічого й нікого не бачать. Інший тип противника перебудови, несвідомого противника, породжують заздрощі. Скажімо, взяла сім'я підряд, працювала, а дійшло діло до оплати: «Багато!». Починаються перерахунки, починаються ускладнення. І хто ж починає?

нізації, особливу увагу приділяючи добору їх керівників. Тобто, це знову ж такі питання кадрів. І ще один важливий, необхідний фактор — самостійність. Самостійність потрібна як кожному партному, так і кожному інструкторові райкому. Самостійність, яка, з одного боку, розв'язує руки для ініціативної роботи, а з другого збільшує відповідальність за доручену справу.

вказівок і постанов. А ми потім дивуємося: звідки беруться безініціативні кадри!

ДАВИДЯК: Звичайно, це неправильно. Демократію і самоврядування потрібно підтримувати й розвивати і в школі. Тут ще роботи непочатий край. Ми ще робимо тут поки що перші, неспівмірні кроки... Особисто я прихильник виховання дітей на конкретних справах. Скажімо, в наших школах ве-

«ЧИ ЛЕГКО БУТИ КОМУНІСТОМ?»

На це та інші запитання нашого
кореспондента відповідає делегат
XIX Всесоюзної партійної конференції,
перший секретар Новомиргородського райкому Компартії
України В. А. ДАВИДЯК.

Ті, що сидять у кріслах, у теплих конторах: економісти, бухгалтери та інші спеціалісти. Звичайно, така тяганина обурює людей, які чесною працею заробили свої гроші. Вони починають нарікати, з'являється зневіра в перебудові... Є ще третя категорія противників перебудови. Це ті, що в силу своєї невисокої кваліфікації, необізнаності, навіть неосвіченості уже давно не відповідають своїм посадам, не йдуть в ногу із зростаючими вимогами сучасного життя, не бажають учитися.

КОР.: У ході дискусії, яка розгортається напередодні XIX Всесоюзної партійної конференції, висловлюються різні пропозиції щодо порядку формування виборних партійних органів. Зокрема, ЦК КПРС у Тезах до конференції пропонує: «Встановити для всіх партійних комітетів, починаючи з районного і міського, єдиний строк повноважень — 5 років. При цьому слід обмежити зайняття виборних посад у КПРС двома виборними строками підряд. Обрання на третій строк підряд може бути тільки з ініціативи комуністів і потребує попереднього рішення про допущення до виборів». Як ви ставитеся до цих пропозицій?

ДАВИДЯК: Я згоден з такою точкою зору. Чому? Тому, що знаю з власного досвіду, — людина, часто навіть найенергійніша, найсвітливіша, поступово починає звикати на одному місці до недовіки, до свого оточення, починає мимоволі захищати статус-кво, а все це, якщо говорити про високі керівні пости, призводить до гальмування розвитку колективу, району, області, республіки, де працює цей товариш. Регулярні переобрання впливатимуть, таким чином, свіжу кров у керівництво, не даватимуть йому застоюватися.

КОР.: Які конкретні зміни Ви б внесли в апарат райкому для поліпшення його роботи?

ДАВИДЯК: Про один істотний фактор, від якого залежить великою мірою робота райкому, ми вже говорили. Треба підняти роль і значення низових партійних орга-

КОР.: Комсомол. Можна почути розмови, що він перебуває в передкризовому стані, що він став блідію копією партії. Перебудова почалася і в комсомолі, але чи не гальмується вона тут більше, ніж деінде. Як-що так, то — чому?

ДАВИДЯК: Боюся бути в цьому питанні необ'єктивним, адже в минулому, як ви знаєте, я теж колишній комсомольський працівник... Скажу так: нашим комсомольцям треба більше працювати з людьми, не відгороджуватися від них стінами кабінетів і паперами. Як було, наприклад, у роки моєї комсомольської юності? Та я по тижню не бував вдома! То на фермах, то на зборах, то ще десь серед людей. А зараз, мені здається, наша комсомолія якось передчасно старіє, боїться зустрічей з людьми, а це збільшує дистанцію між апаратом і первинними організаціями. Я знаю по собі, що комсомол завжди щось організовував, щось починав, щось хотів. Шумів, так би мовити, і, хоч не завжди все до кінця доводив, то, принаймні, — починав, пробував щось робити. Крім того, комсомольським працівникам варто підтримувати якнайтісніші ділові зв'язки з іншими громадськими організаціями... І все ж, критикуючи комсомол, хочу в той же час сказати, що молодь у нас загалом непогана. І зміни на краще є.

КОР.: Але ще не зовсім достатні? Скажімо, чи почалася перебудова у Всесоюзній піонерській організації? На мою думку, вона теж забюрократизувалася і стала шорше організацією для дорослих, для їхньої втіхи, ніж для дітей. На останньому комсомольському пленумі перший секретар ЦК ВЛКСМ В. Мирошенко навіть різючий приклад «розуміння» демократії і самоуправління деякими педагогами, процитувавши такий витяг з наказу по школі: «Напоминаю сомневающимся, що демократія і самоуправління — це исполнительность, дисциплинированность, организованность в решении и выполнении всех указаний и постановлений». Тобто, все поставлено з ніг на голову, все зведено до виконання

лику увагу приділяють прищепленню дітям навичок до продуктивної праці. Школярі у своїх майстернях займаються виробництвом товарів народного споживання. Це й тара для овочів, совки, киянки, держакі, фартушки для дисадків тощо. Школи допомагають колгоспам на бур'яках. Це і є конкретне виховання в праці, виконання ділом, а не тільки словом. Звичайно, це не межа, не апогей у вихованні, треба шукати і нові форми роботи, в тому числі розширювати демократію і самоврядування, а не вирішувати все за дітей, як це робиться зараз.

КОР.: Валентине Антоновичу, наша країна за сімдесят років Радянської влади пройшла складний шлях. Були не цьому шляху досягнення, були помилки, в той трагедії. Зараз ми говоримо про це вголос, відверто. Відповідальність за історичний розвиток нашої країни лягає передусім на партію, яка є керівною і направляючою силою нашого суспільства. В тому числі відповідальність і за допущені помилки. Проблема, нових і давніх, стільки, що дехто впадає мало не в розпач, у паніку. Чи легко бути в таких умовах комуністом? Справжнім комуністом!

ДАВИДЯК: Комуністом завжди бути нелегко. Згадаймо дореволюційне підпілля, сімнадцятий рік, громадянську війну, Велику Вітчизняну... Та й зараз — хіба просто? Зараз не війна, але перед нами стоять надзвичайно складні завдання... Так, було в нашій історії таке, що не хотілося б навіть згадувати, але нікуди від цього не дінешся і треба ковати гірку пілюлю правди. Але як би там не було, для мене особисто вся ця правда ділі доводити, що партія залишається розумом, честю й совістю нашої епохи. Партія, а не ті негідники, які пробралися в її ряди і своїми діями компрометували нашу велику починання. І виправдати довіру народу ми можемо тільки ділами, побудувавши соціалізм з новим обличчям — для всіх, для кожного.

В. КОВАЛІВСЬКИЙ.
м. Новомиргород.

А яке шефство?

Щороку в тваринництво направляється більше трьохсот молодих працівників області. Але результативність роботи в цій галузі не дає бажаних результатів. Як і раніше, в багатьох господарствах існує гострий дефіцит кадрів, надто низький рівень кваліфікації молодих трудівників. У даній галузі мало уваги приділяється налагодженості режиму праці і відпочинку тваринників, повільно впроваджуються у виробництво прогресивні технології, бригадний підряд, госпрозрахунок.

Комсомольські, господарські та профспілкові органи недостатньо турбуються про виховання молоді на фермах і комплексах, часто їхні дії неузгоджені.

Володимир ІЛЮЩЕНКОВ, перший секретар Олександрійського райкому комсомолу:

— Практично, шефство райкомів комсомолу над відстаючими фермами ніяких відчутних результатів не дає. Часто-густо воно зводиться до гостинних відвідин. Треба, однак, не в гості їхати, а працювати. Коча б три-чотири дні. І так доти, поки не збільшиться надій молока від корови.

Василь ПЕШЕХОНОВ, секретар комітету комсомолу колгоспу «Первое мая» Маловисківського району:

— Перш за все треба не лише на фермах, над якими взяли шефство райкоми комсомолу, а й на всіх відстаючих створювати належні умови праці. Силами комсомольців взятися за дороги, за обладнання. Тут треба діяти спільно з РАПО, з іншими організаціями.

Павло МАЛИЙ, перший секретар обкому ЛКСМ України:

— Підтримую думку Василя: слід укласти спільні договори над відстаючими фермами райкомом комсомолу, РАПО з іншими організаціями.

Ольга МОСІЧЕНКО, інструктор Знам'янського райкому комсомолу:

— Наочна агітація — ось до чого зводилося шефство райкомів комсомолу. Варто спільно з РАПО думати й про кадрову проблему на селі. Пропоную, щоб господарства, які беруть до себе на роботу молодих трудівників, уклали з ними договори і виплачували таким людям певну суму грошей, як кредит. Ми плануємо не зробити в колгоспі імені Ульянова. Вже підраховали, що три тисячі карбованців, які колгосп виплатить доярці таким авансом, повернуться в касу господарства вже через рік.

Іван ХМАРА, перший секретар Маловисківського райкому комсомолу:

В обкомі комсомолу відбулася робоча зустріч з комсомольським активом області. У переддень пленуму обкому Компартії України на ній розглядалися питання роботи молодих трудівників села, було висловлено ряд конкретних пропозицій щодо її поліпшення. Сьогодні «Молодий комунар» пропонує читачам матеріал, у якому є ряд пропозицій, які обласна комсомольська організація подає на обговорення пленуму обкому Компартії України.

— Наша підшефна ферма з «секретом». Що лише не робимо, а вона плентається постійно в хвості відстаючих. Правда, коли туди приїждять якісь комісії, надой стрімко зростають.

П. МАЛИЙ: — Значить, варто проаналізувати роботу на фермі, залучити до проведення аналізу районний штаб «Комсомольського прожектора». Можливо, там низька дисципліна, погане забезпечення з кормами. Подумай, Іване, про це.

Станіслав ЧЕРНЯВСЬКИЙ, інструктор обкому комсомолу:

— Я пропоную, щоб господарства надавали максимум пільг тваринникам. Отоді й із кадрами не буде такої проблеми.

І. ХМАРА: — Щоб молодь лишалася в селі, варто покращити профорієнтаційну роботу в школах. Не боятися давати дітям ферму.

Юрій ДУДНИЧЕНКО, секретар комсомольської організації колгоспу «Україна» Кіровоградського району:

— У нас школярі доглядають корів на одній із ферм. Все роблять самі.

І. ХМАРА: — Чи лишиться хтось у господарстві після школи?

Ю. ДУДНИЧЕНКО: Звичайно!

П. МАЛИЙ: — А що, як створити при школах міні-колгоспи? Зі своїм міні-правлінням. Все

робити спільно: райком комсомолу — школа — колгосп. Щось на зразок орендного підряду. Ось тут і діяти на ділі учнівське самоврядування.

О. МОСІЧЕНКО: — Я, як кажуть, обома руками за таку пропозицію!

Валерій САМОФАЛ, інструктор Світловодського міськкому комсомолу:

— Моя думка така: братися за певну ділянку роботи. Наприклад, як сказав Володимир Ілющенко, що в них працівники райкому

лодний: допомагати молодим сім'ям прагнучи укладати трудові договори, слідкувати за їхнім виконанням.

П. МАЛИЙ: — Все-таки я наведу одну цифру. Сім'я Пелихів взяла в свої руки корівник. Якщо по району собівартість одного центнера молока складає до 25 карбованців, то в сім'ї Пелихів вона становила 17,5 карбованців. Ті самі корови доглядало вже не 7 працівників, а 4. Щомісячний зарібок кожного — більш, ніж 300 карбованців.

НА ТРИБУНУ ПЛЕНУМУ ОБКОМУ ПАРТІЇ

лу, я так вважаю, треба вирішувати всі організаційні питання.

О. МОСІЧЕНКО: — Райкомам комсомолу треба постійно збирати дані про будівництво МЖБК в господарствах району і, звичайно, слідкувати, як виконуються договори.

С. ЧЕРНЯВСЬКИЙ: — Кіровоградський обком комсомолу разом з іншими обкомом комсомолу республіки зобов'язався зібрати заявки і спільно з агропромисловими комплексами організувати на 1989 рік

окремий фонд будівельних матеріалів. На сьогодні з боку АПК буде надаватися допомога в придбанні будівельних матеріалів. Ще хочу навести приклад. У колгоспі «Рассвет» Бобринецького району на початок будівництва МЖБК було 4 нових будинки. Але молодь заселяється в них не бажало. Коли з труднощами тут організували МЖБК і перші троє людей почали будівництво, число бажаних збільшилося до 8.

Соціалістичне змагання — яким йому бути

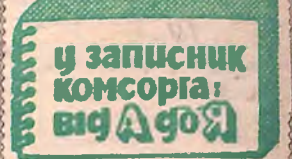
На адресу обкому комсомолу надійшло ряд пропозицій щодо поліпшення організації соціалістичного змагання. Система, яка діяла раніше, не виправдувала себе: в багатьох випадках не було можливості об'єктивно визначити переможців. Тепер все буде інакше:

В. САМОФАЛ: — Пропоную докорінно переглянути умови соціалістичного змагання. Раніше працю доярки оцінювали тільки по виробничих показниках. Варто до уваги брати й громадську роботу.

І. ХМАРА: — Справді, як же визначити переможця, коли умови праці різні? Тут потрібен комплексний підхід.

В. САМОФАЛ: — Ще ж на строк збору врожаю може впливати погода. У Світловодську дощі, а в Гайвороні — сонце...

Пропозиції комсомольських працівників щодо покращення роботи сільських трудівників будуть представлені на розгляд пленуму Кіровоградського обкому КП України, який відбувається сьогодні.

Спільною постановою бюро ЦК ВЛКСМ, колегії Держагропрому СРСР і ЦК профспілок працівників АПК «Про заходи по дальшому залученню комсомольців і молоді в громадське тваринництво» визначено ряд пільг членам зведених загонів, які уклали договори на роботу в даній галузі.

Із урахуванням місцевих умов багато комітетів комсомолу разом з господарськими та профспілковими органами доповнили і розширили передбачені цим документом пільги молодим тваринникам, членам зведених загонів. Видається спеціальний і додатковий комплект одягу, виплачуються вища підйомна допомога, вручаються цінні подарунки.

У багатьох областях республіки молодим тваринникам встановлюються щомісячні надбавки до зарплати на перший, другий і третій рік роботи.

Молодим працівникам галузі, особливо сім'ям, які укладають договір із господарством, в міру необхідності надається житло. Молодим сім'ям при народженні першої дитини виплачується одноразова допомога в розмірі 50, другої — 100, третьої — 150 карбованців. На період відпустки за доглядом дитини господарством щомісяця виплачується до 30 процентів фактичного зарплати додатково до пільг передбачених законом.

Для майбутніх молодих тваринників, які навчаються в СПТУ, технікумах і вузах і які були направлені на навчання в господарства, встановлюються надбавки до стипендії на 50 і 30 процентів відмінникам і хорошистам відповідно. Стипендіатам господарств відкриваються рахунки зі щомісячним нарахуванням 15 — 20 карбованців і виплати цієї суми після п'яти років роботи в господарстві.

Тим юнакам, хто працює за договорами при призові до армії і під час служби щомісяця нараховується 30—50 процентів середньомісячного зарплати, але не менше 40 карбованців. Після повернення в господарства виплачується одноразова допомога в розмірі 300—400 карбованців.

У деяких господарствах молодим тваринникам частково оплачуються комунальні послуги, харчування дітей у школах, дитсадках.

У випадку порушення договірних зобов'язань пільги не виплачуються.

● «Та вони ж нічого не вміють, оті вчорашні студенти... Їм тільки доручи...».

● Дайте нам самостійність!

● Геть з Кіровоградщини. Тут немає житла...

● «Положення про молодих спеціалістів»? А його хоч бачили керівники?

● «Приїжджайте в село. Там вас з радістю зустрінуть!».

● Молодь свої права знає, а от про обов'язки часто забуває...

ХТО ж вони, молоді спеціалісти? Це ті, хто після закінчення вищого або середнього спеціального навчального закладу приїшов за направленням на роботу і працює там три роки. Уточнимо, що права молодих спеціалістів закріплені в «Положенні про міжреспубліканський, міжвідомчий і персональний розподіл молодих спеціалістів, які закінчують вищі і середні спеціальні навчальні заклади».

Обговоримо: більшість керівників підприємств, організацій, установ цього Положення у віці не бачила. Знають вони тільки деякі його пункти. Хоч їх тут багато, за п'ятдесят. Звідси і виникають непорозуміння.

В Олександрівському районі, коли я поцікавився справами молодих спеціалістів, перший секретар РК ЛКСМУ Олександр Шишка приніс з оргвідділу пухляку папку:

— Ось тут усі дані про них, — повідомив він.

Дані виявилися сухими цифрами. З них не дізнаєшся ні про людський настрій, ні про турботи і проблеми. Вибраю кілька прізвищ вчителів, медпрацівників, колгоспників.

— Непорозуміння? — Алла Гресі, лікар, при знайомстві тільки гірко посміхнулася. — Були, навіть є й зараз.

Дізнаюся, що спочатку в Аллі та її чоловіка Сергія були труднощі з виплатою підйомних. Довелося трохи пооббивати пороги різних установ. Зараз обоє працюють в поліклініці, ведуть прийом хворих. Сергій за спеціальністю хірург, прямо-таки рветься з поліклініки в операційну... Але йому не завжди довіряють.

Сергій і Алла працюють за спеціальністю. Але, як вони стверджують, не за бажанням.

Алла навіть сказала, що уявляла свою працю трошки по-іншому. Все здавалось тоді, що в інституті, неначе вималюване рожевими фарбами. Реальність же зовсім не така, як уява.

Зіткнулась молода сім'я й з іншою просто-таки проблемою — житловою. Добре, що хоч місцеві. Дома ж

рідні стіни допомагають. З надією на отримання квартири поселилися в тісненькій кімнатці гуртожитку.

Хитрість! Дехто навіть закине: батьки поруч, навіть ж добиватися гуртожитка! Але що в цьому поганого, що сім'я молодих спеціалістів хоче мати окреме житло. Маючи на те право. Звичайно собі бажання, яке не повинно викликати ніяких розмов. Звикли: є батьки — живи в них. Навіщо до пенсії! Дивні розмови. Чи ми надто заздрісні, чи озлоблені до отаких, як Сергій і Алла, — сім'ї, яка хоч і приїхала додому, але ж може жити самостійно. Намагається молодь подружжя подумати про майбутнє, а бач, дехто це не розуміє. Поганого ж у цьому нічого немає!

Сім'я Котулів в Олександрівку приїхала за на-

мощі. Часто нема в неї реальної для того можливості.

Головний лікар Олександрівської центральної районної лікарні Віктор Федорович Бондаренко повідомив:

— Скільки я говорив у райвиконкомі про нашу найбільшій проблему — житло... Просив, щоб більше нам давали квартир. Останню нам виділили ще в 1984 році, а на черзі медпрацівники стоять по вісім і більше років. Можливо трапиться, що залишатимуть нас молоді спеціалісти. Втримати поки що ми їх не можемо, — говорив В. Ф. Бондаренко.

Слід віддати належне Віктору Федоровичу як керівнику в тому, що він ходив і буквально випрошував оті невеличкі кімнатки

своєрідний територіальний принцип. У школи здебільшого приходять працювати місцеві молоді спеціалісти. Добре це чи погано? Не знаю, хто і які думки про такий підхід до вирішення кадрового питання, але можна вважати, що сьогоднішнє скрутне становище з житлом таким чином вирішується на користь самих випускників.

Судити самі: прийшли б в Олександрівку всі спеціалісти немісцеві. Звичайно, такі є. Але ж і клопотів у них з житлом! На чергу становлять, але рухаться вона надто повільно. Інша справа — місцевий. Йому й звикати легше, дома ж так!

Така практика виправдовує себе. Тому в останні роки приживається тенденція: закінчуючи навчання, молоді їде додому дізнатися,

сується молодих спеціалістів, у Михайла в майбутньому виникне ряд труднощів з подальшим влаштуванням на роботу в тій же Одесі.

Колгоспники, яких я питаю про Михайла, згадували: — Це той, що пішов кормачем працювати? — запитувала вже літня жінка...

— Так він кормачем тимчасово, щоб стаж не перервався. Хочє, аби дитина закінчила навчальний рік у школі, а там і поїде, — додає ще хтось...

Не перелічувати прізвища тваринниць, але ніхто з них не сказав про Михайла поганого слова. А Катерина Матвіївна Шешен ще й похвалила хлопця, котрий вилукував їй дома корову.

Хотілося почути думку й самого Михайла, але з ним так і не вдалося зустрітися. Дружина Наталка тільки й сказала:

дам, вникати в їх турботи, прислухатися до побажань молодих. А їх, молодих спеціалістів, господарству потрібно багато. Нині, наприклад, тільки колгоспних стипендіатів навчається 17 у вищих і 14 у середніх спеціальних навчальних закладах.

* * *

У Кіровограді молодим спеціалістам переважно сутожно. Приїжджають за направленням на підприємства, в організації та установи. Добре, коли їх у кращому випадку забезпечують кімнаткою в гуртожитку. Тут не варто називати прізвища, наводити приклади, розповідати про чийсь справді горе. Щоб хоч і загально, але якось дізнатися, чого ж можуть домогтися молоді спеціалісти, звертаюся до Антоніни Муханькової, адвоката юридичної консультації Ленінського району.

— Ви в Кіровоград приїхали за направленням? — почала із запитання розмову Антоніна. І почувши ствердну відповідь, продовжила, — тоді не варто мені про труднощі говорити, певно, ви на собі їх відчували.

Антоніна розповіла, як кожного року восени йдуть у юридичну консультацію молоді спеціалісти і цікавляться, якими правами вони можуть користуватися. Йдуть, бо вже зіткнулися з несправедливістю. Найперше — в забезпеченні житлом.

— І як же їх забезпечують? — перепитую.

— Все залежить від керівника. Якщо він на своєму місці, допомагає влаштуватися. Є й інші випадки, коли про молодих спеціалістів просто-напросто забувають.

— Що ж тоді невдахам залишається робити?

— У більшості таких випадків вони йдуть у відповідні міністерства за відкращенням.

— Як же до цього ставляться керівники?

— Їм аби здихатися таких людей. Про долю молодих часто не думають, не думають і про становлення їх як спеціалістів.

Трапляються випадки, коли загострюються виробничі стосунки між молодими спеціалістами і їх безпосередніми керівниками. Молодь береться за нове в роботі і після студентської лави їй незрозумілі небажання підтримати. Одним словом, вчорашнім студентам чи унціям не до вродо-би тихе життя. У таких випадках теж йдуть до юристів, які тільки й можуть допомогти порадою.

Під час розмови з Антоніною я поцікавився, як у неї склалися справи на Кіровоградщині? У відповідь — гірка посмішка. Антоніна п'ять років мешкає у «випрошеному» гуртожитку. Ось такі справи з молодими спеціалістами. Дехто бере ще не розпактовані валізи і їде світ за очі. Інші стискають міцніше зуби. І це зрозуміло. Адже в Кіровограді сотні й сотні молодих спеціалістів, котрі чекають не рік і не два своєї черги на квартиру.

Скрутне становище з квартирами не лише в обласному центрі. Напевне, не буде перебільшенням, коли скажемо — скрутне воно скрізь. З чієї вини? Хто до цього призвів?

Відповіді конкретної як не шукай, не знайдеш. Чому? Відверто скажу — надто заспокоїливо і неправдоподібно ми жили ще п'ять років тому. Мене як молодого спеціаліста, який переріс оте Положення про молодих спеціалістів... все одно дивує: чому воно ігнорується?

Ю. ЯРОВИЙ.

ЗАЛИШИТИСЯ ЧИ ВТЕКТИ?

Не дивуйся, читачу, останньому слову заголовка. Воно реальне. Як і перше, стосується молодих спеціалістів, котрі прибувають до Кіровограда і області після закінчення вузів, технікумів, училищ. Прибувають з бажанням знайти себе в праці, закріпити-

ся. Як то кажуть, вросли в цю землю. Але через кілька перших місяців роботи частинна (якщо не більшість!) розраховується. Бо часто-густо їх не чекали, або хоч і чекали на підприємствах, в організаціях і установах, то... не думали, що цим людям треба буде десь жити.

правленням після закінчення медінституту з Криму. Іра за спеціальністю — терапевт. Олександр — лікар-нарколог. У гуртожитку виділили їм на трьох одну кімнату, площа якої 14 квадратних метрів.

— Є деякі непорозуміння в роботі. Їх ми можемо зрозуміти. Незрозуміле інше: наші колеги по п'ять років і більше чекають на пільговий черзі квартири. Погодьтеся, ми сім'я немолода, а бачити післяробочого дня тільки маленьку кімнатку — це нас не задовольняє. Напевне, — в розпачі говорить Ірина Котуля, — доведеться нам шукати кращих місць, бо хоч і маємо гуртожиток, але таке становище нас не влаштовує.

Не влаштовує воно, правду кажучи, і багатьох інших молодих спеціалістів. І не тільки на Кіровоградщині. Що з того, що є для них Положення? Найголовніший його пункт ігнорується. Ким? Керівниками?

Напевне, не все залежить від керівників, яких ми за інерцією звинувачуємо: не турбуєтесь, мовляв, про молодих спеціалістів, не створює їм належних умов у праці, в побуті. Що може зробити керівник, щоб забезпечити свого підлеглого житлом? Якщо має це підприємство чи організація гуртожиток — звичайно, кімнату виділять. Якщо ні?

Ігнорує, скажете Положення? Чи потрібні вони, положення взагалі? Моя думка — потрібні лише ті, які реально можна виконати, і зовсім не варто драгувати літерою закону молоді, коли та літера з об'єктивних причин не тільки в Кіровограді та області, а й по всій країні не має сили. З житлом нині важко скрізь.

Звідки взяти квартиру, приміром, у Кіровограді? Хай ще десять подібних положень буде — житла, однак, не побільшає. Ось такі ми хороші були. Тепер начебто порозумнішали. Стали обережніше із законами. Почали думати, що ми — люди, що не все, що пишеться, може виконуватися на місцях. Не тому, що адміністрація не бажає допо-

чи можна повернутися в рідні краї після вузу вже молодим спеціалістом. Пізніше бере виклик, а потім уже й направлення отримує в батьківські краї.

Якщо деяким лікарям та вчителям, на жаль, в Олександрівці квартири поки що бачаться в мрійливих снах, то молодим спеціалістам, котрі за розподілом прибувають у господарства району, зразу виділяють окреме житло. Здебільшого — нові чепуренькі будинки.

У селі Красносілля (колгосп «Росія») кожен знає, де живуть молоді спеціалісти: їх поселяють у прекрасні будинки. У двох побував і я. Знайомлюся з молододою господинею Ельвірою Кулідою і зразу ж вітаю з новосіллям. Декілька днів як ця молода жінка з чоловіком Олександром приїхала в господарство. Ще два роки тому О. Куліда отримав сюди направлення на роботу, але тоді ж призався до армії. Тепер повернувся. Значить, сподобалося...

Щоправда, хоч у колгоспах і дають молодим спеціалістам будинки, та не завжди цього досить. В «Іскрі», наприклад, про колишнього ветеринарного лікаря Михайла Щегельського голова правління колгоспу Анатолій Миколайович Шаланський лишився поганої думки.

— Грубив людям, відмовлявся оглядати худобу. Не прижився.

Справді, Михайло не прижився і надумав їхати до жінчиних батьків — до Одеси, де закінчив два роки тому сільськогосподарський інститут.

У колгоспі хворіла худоба. Падали на ноги корови, телята. Пропадали. Змінили голову колгоспу. Тепер ним став ще молодого віку діловий і знаючий чоловік. Аж дивно, що він не знайшов спільної мови з головним ветлікарем. Часто його критикували. Зрештою — розраховували.

Розрахувати — це найлегший метод позбутися молодого спеціаліста. Напевне, в А. М. Шаланського чули на те свої підстави. Хоч можна було б і вплинути. Адже згідно вже згаданого Положення, яке сто-

— Приїхали сюди, бо думали вік свій тут прожити. Не вийшло. За чоловіка розповідати не хочу.

Наталка говорила, що траплялося, як серед ночі ходив оглядати тварин Михайло, як із-за святкового стола на день народження забрав його голова колгоспу... І жодного поганого слова не сказала про голову колгоспу. Навпаки, як і всі колгоспники, казала, що дбає той про людей...

Хто ж у даній ситуації має рацію? Зрозуміло, прикро, коли пропадає худоба, та хіба ж не турбує керівників господарства доля цієї сім'ї, яка вже з обжитого місця не від хорошого життя вирушає в Одесу?

Спочатку навіть думалося: втікають Щегельські від труднощів. Не вийшло. Коли ж дізнався, що Михайло на роботі з п'ятої ранку до десятої вечора, що дружина навіть не пам'ятає, коли в останні місяці він був вихідний, і коли почув думку декількох людей, що більше заплутався. Як так: не може непорозуміння може вплинути так на долю цієї сім'ї? Не може не можна було дійти спільної думки в роботі?

Що ж тепер допоможе цій людині? Та й чи варто за нього заступатися, бач, мовляв, у Одесу зібрався. Не те що варто, а треба. Навіть не добув свого випробування як молодий спеціаліст, не відпрацював і трьох років. Втікає...

Втекли з цього колгоспу (в прямому розумінні) і двоє дівчат-зоотехніків. Вночі зібралися й подалися до якогось міста. Ці, як казав Анатолій Миколайович Шаланський, точно злякалися труднощів. Злякалися то злякалися. Однак, чому ж ніхто не допоміг психологічно цим дівчаткам? Вимагати то вимагаємо, а допомогти зрозуміти своє місце добрим словом, було нікому...

Мені, як людині сторонній, можливо, й не все зрозуміло у стосунках керівників колгоспу «Іскра» з молодими спеціалістами. Начебто їй турбуються в «Іскрі» про молодих спеціалістів, але, напевне, варто більше уваги приділяти їм як лю-

ХТО ПІДТРИМАЄ?

Не раз порівнював, яку громадську роботу проводили ми, молодь 20-х—30-х років, і в якому стані ця робота нині... Що змушує порівнювати? Я особисто бачу застій в цій справі. І це тоді, коли громадська робота сьогодні особливо необхідна, хоча б тому, що вона взаємно цінна як для тих, хто працює, так і для тих, із ким працюємо. Революційну перебудову неможливо проводити виключно на робочих місцях, як неможливо розбудити свідомість мас, «втискуючись» у вісім годин робочого часу.

Розповіді хоча б про нашу громадську діяльність у молоді роки. Я, наприклад, у 20-х роках, учень сільськогосподарської школи на Полтавщині, вчив неграмотних

селян читати і писати, читав солдатські листи неграмотним селянам і на їх же прохання писав відповіді (тоді, повірте, це було важливе і відповідальне доручення).

У студентські роки ми, студенти сільськогосподарського інституту, добровільно організували «службу порядку в місті», чергували біля театрів, в інших громадських місцях. Разом із педагогами виїжджали в села, проводили бесіди з селянами, давали консультації, вчили, як боротися з шкідниками і хворобами рослин і т. д.

Звичайно, не все гладко йшло, були й такі, що ухилялись від громадської роботи. Але, зараз помічаю, пропорції змінилися: сьогодні, наваки, активістів — одини-

ці... Чи немає справ, простору для громадської діяльності?

Тоді пропонував комсомольцям «адреси» для роботи. В Кіровограді будується обласний театр, доколя будови, напевно, буде проводитися посадка дерев і квітів. Тут би й прикласти руку молоді... Ще, здавалося б, одна дрібниця: відсутність станду «Прогноз погоди» і електронних термометрів. Думається, що комсомол міг би допомогти в цьому питанні міськвиконкому.

А ще було б чудово, якби комсомольські організації міста взяли шефство над міським пасажирським транспортом.

Оце будуть справжні діла, а не «боротьба» на словах. Хто «за»!

П. САВУТА,

член КПРС з 1940 року.

КОПИКА
ЗАПИТАНЬ
І ВІДПОВІДЕЙ

ПРО НЕПЕРЕРВНИЙ ТРУДОВИЙ СТАЖ

Наш читач Т. Яків з Устинівського району цікавиться, як нараховується трудовий стаж. «Після школи працював у сільському клубі, потім на три роки був призваний до лав Радянської Армії, звільнився в запас 5 травня, з 1 серпня складав іспити, зарахований студентом 1 вересня. Навався п'ять років і після закінчення був направлений за фахом. Пропрацювавши чотири роки, я захворів, і в бухгалтерії сказали, що безперервного стажу я маю лише 4 роки. Чи правильно це?»

Запитання друге. Трудова книжка вписана мені в райвідділі культури з перших днів трудового життя. А ось служба у флоті зовсім не вписана. Кого в цьому винити і як вийти зі становища?

Запитання третє. Дружина моя закінчила інститут (перед навчанням працювала на виробництві), і наказом декана про це записано у книжці 22 червня. Внаправленні на роботу було повідомлено: стати до роботи з 1 серпня. Але оформлена вона на роботу 3 серпня, оскільки 1—2 серпня була субота і неділя. Чи не перервався в неї стаж?

Т. Яківу відповідає завідувач районичною консультацією обласної ради професійних спілок М. Ф. ДИГАЛО:

— Основним нормативним актом, відповідним з яким встановлюється неперервний трудовий стаж, є Правила нарахування неперервного трудового стажу робітникам і службовцям при призначенні до роботи по державному соціальному страхуванню, затверджені Постановою Ради Міністрів СРСР від 13 квітня 1973 року з наступними змінами.

Згідно цих Правил в неперервний трудовий стаж, окрім роботи як робітника або службовця, включається служба в лавах Радянської Армії СРСР при умові, якщо перерва між днем звільнення від служби і днем вступу на роботу або навчання не перевищить трьох місяців. Правилами передбачено також період певної діяльності, котрі не зараховуються в безперервний трудовий стаж, але не переривають його. Таким періодом час навчання у вищому чи середньому спеціальному навчальному закладі або перебування в аспірантурі, клінічній ординатурі.

Слід мати на увазі, що періоди навчання не переривають стаж при наявності двох умов. По-перше, перерва між звільненням від роботи, служби і зарахуванням на навчання не повинна перевищувати строків, котрими обумовлено зберігання стажу в залежності від причин звільнення. По-друге, необхідно, щоб між днем закінчення навчання і днем вступу на роботу пройшло не більше трьох місяців.

В залежності від цих обставин тов. Т. Яків повинен зробити висновок, чи правильно йому оплатили лист непрацездатності. Ми не можемо зробити висновок, тому що в листі нічого не сказано про строки вступу на роботу після служби і навчання.

На друге питання відповідаю, що згідно пункту 2.17 Інструкції про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в організаціях, затвердженій Постановою Державного комітету СРСР по праці і соціальних питаннях від 2 серпня 1985 року № 252 в трудову книжку за місцем роботи вноситься окремим рядком з посиланням на дату, номер і найменування відповідних документів запис про час служби в складі Збройних Сил СРСР. Якщо йому в трудову книжку при приїзді на роботу такого запису не зробили, то його можна зробити на основі військового квитка при звільненні з роботи.

На третє питання можна відповісти так: якщо в направленні на роботу зазначено приступити 1 серпня, а 1 і 2 вересня — вільними днями, то неперервний стаж роботи зберігається в тому випадку, що працівник приступить до роботи перший робочий день після вказаного строку в направленні.

ЩО Ж БЕЗПАРТІЙНИ?

Мене дуже непокоїть одне наболіле питання.

Я — безпартійний, але частенько доводиться бути присутнім на відкритих партійних зборах. Висловлюються всі, та постанова приймається лише рішенням комуністів парторганізації. А що ж безпартійні? Як вони: «за» чи «проти»? І це в приміщенні, прикрашеному лозунгом: «Народ і партія єдині!». Само собою напрошується питання: навіщо ж тоді ми займаємо місця на партійних зборах? Що ж нам, безпартійним, створювати «свою» партію?

Пропоную на партзборах проводити два «тури» голосування — серед комуністів і серед присутніх безпартійних. Нехай кожен висловить свою думку про завадання перебудови.

Л. СТЕЦЕНКО,
робітник.

ПРО КООПЕРАТИВИ

Перечитуючи твір В. І. Леніна «Про кооперацію», написаний вождем ще 4 січня 1923 року, я зустріла чимало актуального й нині. Наприклад, те, що «при умові максимального кооперування населення досягає мети соціалізм», або що «не всі товариші усвідомлюють те, якого гігантського, неосяжного значення набуває для нас кооперування Росії». А що ж у житті? Складається таке враження, що наша обласна преса закриває очі на ленінські слова. Журналісти не показують досвіду роботи кооператорів, не підтримують їхніх нелегких перших кроків словом, а, навпаки — хочуть знайти щось сенсаційне, негативне в роботі кооперативу. Але ж кооперація — могутня підмога перебудови. Про це вголос було сказано на дев'ятій сесії Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання.

За вами слово, товариші газетирі!

Н. ІВАНОВА,
пенсіонерка.

Окраєць літєлла.

Фото В. ШТАНЧЕНКА.

Коли я прочитав «Рідну кров» («МК» за 9 квітня) — щиро обурився! Як це так син міг відмовитися від своєї матері, від тої жінки, що подарувала йому світ? Я взяв ручку і вирішив вилити всю свою зневагу до того негідника на папері, коли це... коли це загадав мою матір і зрозумів, що, незважаючи на мої 16, уже встиг викреслити з її життя не

треба щось робити, бо я живу на так, як треба жити. І ось...

Як завжди, в суботу 16 квітня, я виїхав із поштової скриньки свій «Молодий комунар». Цього разу я чекав газету з особливим нетерпінням і хвилюванням. Мені чомусь здавалося, що, коли тиждень тому «МК» задав мені запитання, на яке я не

ЩОБ НЕ БІЛЬШАЛО СИРІТ

Прочитала статтю «Дім, якого в них немає» («МК» за 16.04.88 р.). Розділяю думки автора відносно того, що кожний рік приходить на світ все нових і нових дітей-сиріт при живих батьках, що закони нашої держави ще недостатньо розв'язують це питання. А це веде до того, що аморальні батьки не несуть ніякої відповідальності за свої ганебні вчинки.

Надалі може бути ще гірше. А чому ж їм не пити, не байдкувати, не займатися проституцією, крадіжками і т. ін., коли їхні діти беруть на повне забезпечення державу і суспільство? Та коли ще є на світі такі свідомі люди, як сім'я Скороплясіз з Березоватки Устинівського району. Мене глибоко схвилював лист «Вовчиця і та захищає...», розміщений у «МК» за 16.04.88 року.

Хочу вірити, що наші роздуми вийдуть за межі сторінок «МК». Є люди, які висловлюються проти, щоб на 120 дітей дитбудинку відкрити ще один дитбудинок. Моєму, у них є батьки, яких потрібно припинити до відповідальності (примусити працювати й добру суму заробітку перераховувати на утримання дітей). Я теж за це! Але сьогодні, коли автор публікації звертається до молодіжних ко-

лективів обговорити цю пропозицію, то я — «за». Певна, що й без цих грошей в час повоєнної доби люди допомагають їм. Але... Нехай це питання вирішують комсомольсько-молодіжні колективи. Нехай молоді хлопці та дівчата міста понесуть краплиночку доброти своїх юних сердець малим дошкільнятам, які мешкають у «домі, якого в них немає».

Моя знайома Таня з будинку-інтернату для престарілих якось сказала: «Я часто виїжджаю на своїй колясці на ту доріжку, по якій вихователі водять дітей на прогулянку. Бачу в їхніх очах такий смуток, який поселився на довгий час або й назавжди. І відчуваю, — аби я одному із них сказала, що я його мама, то, певно, що воно, не дивлячись на моє каліцтво, кинулося б до мене з міцними обіймами».

Публікація «Дім, якого в них немає» — глибока, актуальна, добре обгрунтована. Редакції «МК» раджу (через деякий час) подібні публікації виносити на обговорення молоді, у вигляді відкритого публічного обговорення. Провести це, наприклад, у парку імені В. І. Леніна, продумати, як це зробити, кого запросити.

Н. ЗАРІЧНА,

Л. ЛЯШИНСЬКА.

ВИБАЧ МЕНІ, МАМО!

Один день (так завжди — ми беремося лаяти, обговорювати вчинки інших, але ніколи свої). Ні, я не равав її листів, не лаяв матір ніколи, не вимагав більше 5 карбованців, але я і не любив її. Просто — не любив! Я вагаюся, що мати потрібна лише для того, аби прати та варити їсти. Вона часто просила мене допомогти їй, але допомагав я дуже рідко, тоді, коли був у хорошому настрої. Ніколи мені було жаль її, але я намагався гасити в собі будь-який благородний порив. Мені навіть було соромно любити свою матір...

І от я прочитав статтю «Рідна кров». Неначе щось у мені надколюється. Зі мною щось сталося. Я не розумію, що і чому, але добре зрозумів, що не можу називати Івана негідником, оскільки сам негідник. Тепер я твердо вирішив і думаю, що не відступлю від цього ніколи — годі лицемірити, годі брехати! Я зрозумів —

можу відповісти, то чому б не пошукати на його сторінках відповідь у наступному номері? І я знайшов її!

Я і «Рідна кров», стаття «Дім, якого в них немає» прямого відношення до мене не мала. Але мене вразив біль, з яким там розповідалося про долю дитбудинківців. Неначе струмом пронизав він мене. Я зрозумів, що мені треба робити. Зараз мені не соромно висловлювати свої думки і почуття. Комусь можуть здатися мої слова дитячим лепетом, але я повинен їх сказати — краще пізно, ніж ніколи. Тепер я зрозумів, що означала для мене мама.

Мамо, чуєш мене, мамо! Ти зробила все, аби я ріс щасливим, а я виявився негідником... Вибач мені, мамо! Вибач, будь-ласка.

Віталій К.

с.мт Петрове.

18 червня 1988 року

РЕЗОНАНС

СМІЯТИСЬ,
КОЛИ НЕ ДО СМІХУ?

Сатирична комедія М. Ердмана «Мандат» написана в 1924 році. Поставлена вона В. Мейерхольдом на початку 1925 року і мала шалений успіх у публіки. Але недовзі ім'я драматурга М. Ердмана надовго зникло (і не тільки з афіш, на жаль). Втім, кажучи про долю «Мандата», сміливо можемо говорити про долю радянської сатири на сцені взагалі. Вона навряд чи була коли щасливою... Комедія «Мандат» все ж після довгої перерви нарешті була опублікована. Та що таке опублікована п'єса? Її потрібен театр. Тільки в ньому п'єса оживає. Звернення до «Мандата» колективу Орловського драматичного театру імені І. С. Тургенєва (він першим у країні здійснив постановку забороненої раніше п'єси), — явище значною мірою закономірне. І ми ще повернемося до цього.

Глядачеві, мало обізаному з перипетіями театрального життя, важко повірити, що п'єса написана ще в перші роки Радянської влади. «Не може бути!» — вигукне сучасний глядач.

«Невже це може скінчитися?» — хвилюється такий глядач, маючи на увазі демократизацію і гласність. Почуття, знайомі кожному з нас. Знаю, вистава орловців не всім сподобалася. Дійсно, вихопивши з контексту деякі репліки героїв, можна й засумніватися...

За нашими усталеними мірками, на противагу головному героєві Павлові Гулячкіну у п'єсі (а значить, і виставі) повинен був з'явитися герой «без страху і докору», та ще й не один... Ми до цього звикли. А до сатири — ні. Для нас, вихованих у роки, які іменують застоєм, Павло Гулячкін — нонсенс, непорозуміння. Хоч про існування таких Гулячкіних нам відомо не тільки з рязановських сатиричних фільмів. Сам Гулячкін недарма кидає фразу, яка сприймається як узагальнення: «Я при будь-якому режимі безсмертна людина...».

М. Ердман, як вправний хірург, розтинає скальпелем містечка нашарування, з-за яких виринає обличчя ще незнищеного міщанства.

Відкривши гастролі у нашому місті комедією «Мандат», театр заявив про свою програму. Для нього це не просто повернення глядачам забороненої раніше п'єси. Це його внесок у перебудову! З цього приводу ще раз торкнуся злободенності п'єси М. Ердмана. Чому у глядача виникає почуття, що створена вона прийнятні після історичного квітневого (1985 року) Пленуму ЦК КПРС? Театр нічого не перебільшував, не вносив ніяких власних коректив. Все, про що йдеться, писалося в ті роки, коли і автор, і режисер першої постановки захоплено втілювали п'єсу, й інші причетні до неї люди гаряче вірили, що світова революція ось-ось настане. І тому поживалений діалог звучить з інтонаціями, які не відразу збагнути. Пригадаймо сцену між Павлом Гулячкіним (виконує цю роль заслужений артист РРФСР В. Фролов) і його матір'ю (артистка Л. Макарова), коли перший вагається, — мовляв, а раптом не приймуть у партію... «Приймуть. Туди всіх приймають», —

заспокоює мати. Перша реакція на цей діалог — сміх у залі. Але згодом приходить і усвідомлення гіркоти, що виключається знаменитою фразою вже в іншій виставі театру — «Абсолютно безглузда історія» (за В. Шукшиним): «Що з нами діється!».

Режисер Б. Голубицький здійснив постановку «Мандату», усвідомлюючи, що роль сатири не зводиться до «потреби моменту». Сатира прогнозує явище. Не дивно, що «Мандат» звучить так по-сучасному. Драматург зумів розгледіти соціальне зло у стані зародження, користуючись «збільшувальним склом» театру. Але вже тоді, на самому початку, це зло встигло пустити глибоке коріння, тому фраза Гулячкіна про безсмертя пристосуванства звучить так промовисто. Кожному з нас не треба напружувати мозок, щоб знайти докази тому. Оже, п'єса Ердмана — лише привід, щоб говорити про сучасність.

Скажу відверто, сюжетні колізії твору мене хвилювали менше, ніж його ідея. Історія куховарки Насті (артистка К. Карпова) з її несподіваним перетворенням у велику княжну Анастасію Миколаївну — підстава для видовища, сміху над педобитками старого світу на чолі з Олімпом Сметаничем (кіровоградці раді новій зустрічі із заслуженим артистом РРФСР П. Воробйовим), та історія Павла Гулячкіна пробуджують думки, навіяні не стогоном флейти у неспанському кафе «Не ридай», а жорсткою реальністю.

Б. Голубицький знайшов стрижень, навколо якого компонується дія, — маєть на увазі роль музики і музикантів у виставі. Кількома штрихами режисерів вдається передати дух епохи. Музичне оформлення і сценографія (відповідно — Н. Михайліна, Ю. Хариков) разом з режисурою створюють образ вистави, що визначається культурою подання реплік (для такої вистави, як «Мандат», де кожна фраза може загубитися у гомогенному сміхові залу, це надзвичайно важливо), і в пластиці, і в акторському самовираженні. У виставі, між іншим, зайнята практично майже вся трупа; тим відчутніша тверда рука режисера.

Віще мовилося, що вистава далеко не кожному припала до смаку. Для того є багато причин. Про деякі з них вже йшлося вище. Зокрема, про нашу звичку до розжовування, чіткого водорозділу між негативними і позитивними героями та явищами. Нічого схожого немає у «Мандаті». Хто і що протистоїть міщанському болоту, крокодиловим плачам за Росією, що «вмістилася» у валізі Тамари Леопольдівни Вишневецької (заслужена артистка РРФСР В. Коваленко)? Ми твердо переконані — протистоятиме у цьому нове політичне мислення і дія! Дія заради того, щоб настав час, коли мандати не затулятимуть людей. Коли зламається «залізна» машина бюрократизму. Коли образи комедії М. Ердмана сприйматимуться як спогад про давно минуле, до якого вороття немає...

В. ЛЕВОЧКО.

На знімку: заслужений артист РРФСР В. ФРОЛОВ у ролі Павла Гулячкіна. Фото Ю. СТРЕЛЬНИКОВА.

Головне — зважитися...
Фотомарт В. ПАВЛЕНКА.А до
СТІНКИ їх!..

Вважаю, що пияцтво, проституція і наркоманія — явища непереморні. В усякому разі, вони будуть існувати ще принаймні 500 років. Якщо не взятися за боротьбу з ними рішучими методами, ніж сьогодні. У статті Ніни Даниленко «Відморозжені» розповідається про наркоманію, але автор не називає жодного прізвиська наркомана. Я добре розумію, що автор дотримувалася журналістської етики. Але ж зараз у нашій країні відбувається революційні зміни, як говорив М. С. Горбачов! Та коли кожного разу чи то в статті про наркоманію, чи в матеріалі про проституцію бачиш лише початкові літери цих «героїв», то створюється враження, що зміни не революційні, а еволюційні. Скільки ж тоді часу доведеться нам боротися із цими соціальними лихами?

Ви можете сказати, що все це зло укорінилося в житті протягом багатьох століть і, в зв'язку з цим, потрібно багато часу, щоб знищити його. Але ж старі хворі дерева зрубують відразу, а не частинами, — аби вони не заважали рости молодим, не затуляли сонце новим пагігням. Один мій товариш-однокурсник (не подумайте, що якийсь-небудь злоюка на весь світ, а нормальний у всіх відношеннях хлопець, збирається стати вчителем) сказав під час нашої розмови про ці проблеми: «Нічого з ними панькатися:

до стінки — і з автомата!». Я з ним тоді не зовсім погодився, але, коли одного разу став свідком «цікавої» сцени, то мої гуманістичні погляди дуже сильно похитнулися...

Я затримався в Олександрії і вирішив піти в кінотеатр «Жовтень». Була 20 година. Узняв квиток, став біля вікна в коридорі. Біля другого вікна стояли чотири дівчат. Дуже багато молоді було надворі: розмовляли між собою, слухали музику, дехто курив. В коридор зайшли двоє: один високий у сріблясто-білій куртці, другий — трохи нижчий, ширший в плечах за свого товариша. Обоє були напідпитку. «Скромніший» низенький юнак підійшов до однієї дівчини, що стояла в кутку, обійняв її, почав цілувати. Високий теж підійшов до решти розмальованих дівчат і заптавав:

— Халяви?

У відповідь — сміх(!). Згодом хлопець почав мацати дівчат руками по всіх місцях, де лише хотілося, пропонував прогулянку з ним і товаришем. Дівчата до реготали, то кидали різноманітні слівця, інколи нецензурні. Одна, посміхаючись, запитала:

— А що ви будете з нами делать?

— Як це, що? ..будем!

Ці слова привели дівчаток просто в невимовне захоплення. Молоді люди ще трохи порозмовляли на згадувану тему і вийшли на вулицю. Я думаю,

що таким роз'яснювальні бесіди не допоможуть. Доки ми будемо прохатих покидьків стати на «шлях істинний» (як говорять священники), вони будуть продовжувати розкладати наше суспільство морально і фізично (скільки тільки хвороб породила проституція). Через те пропоную якщо не фізично знищувати повій, алкоголіків і наркоманів, то хоч організувати для них спеціальні колонії. Або друкувати їхні фотокартки з іменами та прізвиськами, а поруч — лайливі епітети, що найбільше підходять до таких осіб — сволота, падлюка... Із силою можна боротися лише за допомогою сили, лібералізм тут поганий радник. Інакше треба створювати товариства милосердя для алкоголіків, наркоманів і повій — подумав я, коли прочитав матеріал «Відморозжені» Ніни Даниленко. Через те й листа написав.

Впевнений, що цього листа не надрукують, а якщо раптом і надрукують, то тільки в змінній формі. А він повинен бути лише таким, щоб вразив і примусив людей трохи задуматися над тим, як вони живуть.

В. КВІТКА.

Олександрійський район.

Отже, канікули! Нові проблеми, нові питання — змінилося розмірене шкільне та студентське життя... Зміниться і наша сторінка «До 17 і старші». Точніше, зміниться трохи її тематика. Тепер тут говоритимуть про проблеми відпочинку, про роботу таборів праці та відпочинку, про турботи будзагонів, загалом про те, чим живе молодь влітку.

Сьогодні перший випуск будзагонівської сторінки. Кілька цифр. Цього року в області працюватиме 1779 студентів та учнів у 81 загоні, а саме 601 чоловік в 29 будівельних загонах, 848 — в 30 сільськогосподарських, 300 — в 20 педагогічних, 30 — в 2 медичних. Зараз ще йде підготовка до трудового семестру, складаються останні іспити, а напочатку липня — старт.

Отже, якщо побачите цього симпатичного трудягу, знайте — мова йде про будзагонів.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

КИРОВОГРАДСЬКОГО ОБЛАСНОГО
СТУДЕНТСЬКОГО ЗАГОНУ НА 1988 РІК

В рік ювілею Ленінського комсомолу ми, студенти та учні Кіровоградщини, бійці Всесоюзного студентського загону імені 70-річчя ВЛКСМ, будемо старатися підвищувати вклад студентства в здійснення курсу партії на прискорення соціально-економічного розвитку країни.

Основні наші завдання в трудовому семестрі-88:

- повністю виконати договірні зобов'язання;
- на високому рівні організувати суспільно-політичну роботу.

Щоб виконати поставлене, ми зобов'язуємося:

- освоїти об'єм будівельних робіт на суму 1,2 мільйона карбованців;
- зібрати сільськогосподарської продукції та виконати інших сільгоспробіт на суму 0,76 мільйона карбованців;
- забезпечити кадрами піонерських вожатих 20 піонерських таборів області;
- заробляти в день на кожного в будзагонах — до 9,9 карбованця, в сільськогосподарських загонах — до 3,5 карбованця;
- надалі шефувати над соціально-економічним розвитком села, взяти участь у будівництві 10 об'єктів соціально-культурного побуту для сільських жителів;
- розвивати співробітництво студентських загонів і комсомольських організацій на місцях дислокації;
- захищати до складу кожного загону почесними бійцями героїв громадянської і Великої Вітчизняної воєн, колишніх воїнів-інтернаціоналістів;
- на честь 70-річчя ВЛКСМ усім загонам виконати Ленінське завдання;
- провести на високому організаційно-політичному рівні дні ударної безкорисливої праці;
- надалі шефувати над сільськими школами і дитячими дошкільними закладами. На зароблені кошти придбати для вихованців Олександрійського дитячого будинку автобус;
- залучити для роботи в студентських загонах 75 підлітків;
- творчо організувати культурну, спортивну, природоохоронну роботу.

Валентина ЛИТВИНОВА, студентка факультету іноземних мов Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна — одна з тих, хто працюватиме і вже працює цього року в педагогічних загонах. Вона — піонервожатка загону «Ритм» піонерського табору «Зелений бір», що на Новомихлівці в Кіровограді.

Фото В. ГРИБА.

ЗАГІН ПРИБУДЕ ЗАВТРА

У САСІВКУ

Голова колгоспу провів рукою по лобі, глянув стомленими очима:

— Ну що ж — раз не підходять умови, то знімайте дітей.

Він сидів за столом невеличкого свого кабінету (контора правління колгоспу імені Леніна у Сасівці Компартійського району нагадує добротну хату з ганком ще з тих років, але застарілу вже, здавнілу, примішкляли навіть поряд з ошатними хазайськими садибами, не кажучи про контори-палади в багатих колгоспах).

Сидів перед комісаром обласного штабу студентських загонів, першим секретарем райкому комсомолу, лікарем районної санепідемстанції і кореспондентом обласної газети. Він знав, чого від нього хочуть ці люди, що прийшли, але не знав, який вихід знайти. Поки що не знав, бо, чесно кажучи, досі про це серйозно не думав, справою займався секретар парторганізації, а спитати його зараз ніяк, подався у справах за межі господарства.

— Раз так, то знімайте дітей — будемо, як кажуть, на перекладних добиратись до осені: робітників із заводів запросимо... А що ж робити? За місяць ідалішню ми не встигнемо побудувати.

Голова розгублено дивився на гостей. Йому не просто було вимовити ці слова. Але треба було. Щоб народити істину. В суперечці.

В колгоспі він ще й року не головує, дісталось йому господарство обшарпане, кінці з кінцями ледве зводять, а тут ще й умови ось такі ставлять, що їх не переступити й не обійти.

— Всі минулі роки у вашому колгоспі студентський загін працював за найнесприятливіших умов. І щороку тут обіцяли поліпшити їх. Але ось недавня перевірка показала, що слова так і залишились словами, — комісар обласного штабу студентських загонів праці продовжив розмову.

Тан, вже кілька років підряд в липні на левадах колгоспу працюють учні Компартійського ветеринарного технікуму. І всі ці роки господарство не спроможне забезпечити їх житлом. Старий гуртожиток, в якому мешкають сезонні найманці, не прийняла санепідемстанція. Та воно й не дивно — гуртожиток не витримує ніякої критики. Якби обласний загін погодився на те, щоб загін щодня привозили й відвозили в Компартійську...

Перший раз в перший у своєму житті будзагін їде цього року Олена Гусева, першокурсниця Кіровоградського педагогічного інституту, студентка фізико-математичного факультету. Уявляє собі будзагін вона лише з розповідей бувалих бійців.

«ХТО Є ХТО»

— І що вони розповідали?

— Ми зустрічалися з бійцями «Спектру» (наш факультетський загін). Стільки цікавого! Передати все важко. Як проводили студентський Новий рік, як відзначали різні свята, як відпочивали, як працювали... А за зароблені гроші поїхали в Київ.

— Говорили більше про роботу чи про відпочинок?

— Більше про вільний час. І про роботу трохи.

— А що найбільше запам'яталося з розповідей?

— Що по-справжньому

БЛІЦ-ІНТЕРВ'Ю

тільки в будзагоні можна довідатися, хто є хто. В гуртожитку чи інституті — це одне, а от там людину видно чудово. З викладачів ніхто не їде, тільки самі студенти з нашими чи

командиром та комісаром. Вирішувати будь-що треба самим. Тут все «ви-пливе». Навіть їжу самим треба готувати.

— А ти б хотіла бути кухарем?

— Ні. Ми вже вибрали, хто буде нас годувати. А мені хочеться на полі, в усім.

— І останнє. Тільки чесно скажи, — що більше вплинуло на рішення працювати (це ж не обов'язково)?

— можливість заробити чи все-таки романтика?

— У будзагін, точніше

сільгоспагін, їде майже вся група. У нас навіть конкурс існував: брали тих, хто краще вчиться. А щодо другої частини запитування скажу чесно — їдемо не за грошима. Хоча і вони не завадять, коли зароблені своєю працею.

Ось такі вони, «першачки». Цікаво, що будуть говорити після того, як прийдуть з будзагонів? Чи справдяться їхні передбачення? Давайте їх запишемо про це восени.

Т. КОСТЕЦКА.

трава вибивається з-під цементованих сходинок.

Переступаємо поріг. Кімнати гуртожитку побілені, чисті, стіни ще пахнуть свіжою фарбою. Комендант гуртожитку не пускає у крайні кімнати — на порозі ще не висохла фарба. Зі стелі звисає кабель — без лампочки, без патрона. В іншій кімнаті на місці розетки — розворочене гніздо, обірваний кабель стирчить із стіни...

— Електрика треба при-слати, — погоджується директор.

За гуртожитком — купи сміття, гора закам'янілого цементу (колись тут радгоспний архів знаходився, загорівся, почали гасити водою, а поряд же — склад цементу — звідтоді його ніхто звідси не прибере...).

Нам поки що залишається погоджуватись із директором: ще є час до приїзду студентів.

У ВЕЛИКУ ВІСКУ

Комендант гуртожитку місцевого радгоспу «Росія» Л. П. Соловйова розводить руками:

— Немає холодильника, немає газової плити. Торік тут же все було — студенти жили в гуртожитку. А потім те на тракторну бригаду перевезли, те в дитсадок віддали... Ні ложок, ні мисок нема зараз, бо в нові ідалішні все забрано...

У ПЛЕТЕНИЙ ТАШЛИК

Тут питання про житло й харчування студентського загону не виникають. Радгосп «Ташлицький» Мало-вісківського району з року в рік приймає студентів на сільськогосподарські роботи в липні, і щороку студенти згадують своє трудове літо, як щось гарне і швидко проминуло.

Однак...

З директором радгоспу В. В. Хищенком їдемо на далеку тракторну бригаду, де будуть харчуватись студенти. Умови там не ідеальні, й хоча дуже далеко від Плетеного Ташлика, однак запропонувати кращий варіант господарство не може.

Мешкатимуть студенти Кіровоградського педінституту в радгоспному гуртожитку. Переступаємо його поріг. Хоча зупинімося! За три кроки до порогу. Перед сходинами. Вони обсунулись, повимивались дощем,

В. ТЕЛІЖАН.

1.

ОНУФРІЙКА давно спала, а на другому поверсі районного будинку піонерів все ще горіло світло. В одній з кімнат кілька юнацьких голосів не надто вміло, але старанно виводили: «Ой на горі та й жінці жнуть»; в іншій члени туристсько-краєзнавчого гуртка зі своїм керівником В. І. Сурмилом закінчували останні приготування до походу. Як завжди у нас ведеться, на останній день припало не найбільше різних, переважно дрібних справ, але, здається, найголовніші клопоти лишилися позаду. Натхненники майбутнього походу — В. І. Сурмило та його товариш О. С. Коваленко, вчитель місцевої школи, обидва любителі історії і краєзнавства, — могли з деяким полегшенням перевести подих. Думка про нинішній похід появилась ще торік, викликала гаряче зацікавлення гуртківців. Ще б пак, адже попри всі крикани вітри лихоліття, які пронесли над Україною, збереглася в нашому народі пам'ять про героїчну добу козащини, коли в кривавих січах з ворогами виборювалося наше майбутнє, коли, як з перепоною чаші, вишлюпувалося народне терпіння: «Бачить господь, що не з пихи і не з наміром чинити свавілля, але з великої біди та через кривди, яких зазнали від м-стей панів українських урядників, поставлених над нами, і через те, що нашому життю загрожувала небезпека, бо багато кого з наших товаришів обібрали, пограбували, з власних маєтків повиганяли. Інших убили і знівечили, не могли ми спокійно залишатися по своїх домівках і змушені були, покинувши жінок, дітей і майно своє, втікати на звичні місця, на Запоріжжя». Ці слова від імені Запорізького Вісника народному гетьманові Миколі Потоцькому 3 (13) березня 1648 року. Задум гуртківців знайшов підтримку і в райкомі комсомолу, і в райкомі партії. Проте майже до останнього дня похід залишався під загрозою зриву, оскільки, на відміну від попередніх подорожей, потребував значного матеріального забезпечення. Передусім — коней. В Онуфріївці є коні. Цілий кінзавод. Але в його керівництва ідея гуртківців спочатку, м'яко кажучи, особливо ентузіазму не викликала. Таке ставлення з боку адміністрації кінзаводу можна зрозуміти: на часі господарюнок та інші питання економіки, а тут: «дайте коней... Господарників можна зрозуміти, якщо виходить з вузькоєкономічних, прагматичних інтересів, а не мислити широко, масштабно, не забуваючи за карбованцем людину, надто — молоді. Її проблеми й потреби. Якщо ж виходити з цього, так званого «людського фактора» (а саме до нього привертають нашу увагу останні партійні рішення), то й кінний похід, і всяка інша подібна самодіяльність є не тільки несприятливими паростками перебудови, які всіляко треба підтримувати, а й неминуною протиположною духовною застоєю. Альтернативою отим негативним явищам (споживацтво, схильняння перед західними зразками масової культури, алкоголізм, наркоманія, проституція), які поширені в молодіжному середовищі і, напевно ж, не зовсім обличили й Онуфріївку. На щастя для всіх, і особливо для молоді, у партійних і комсомольських органах Онуфріївки взяли гору люди, які добре розуміють зв'язок між буттям і свідомістю, між економічною і духовною сторонами життя.

2.

Історія мовчить, яким був травневий день 1648 року, коли Богдан Хмельницький помахом гетьманської булави послав у бік під Жовтими Водами

козацькі полки. А різночере-рез триста сорок років, надвечір, напередодні по-ходу, в Онуфріївському дендропарку тьохкали со-лові і кувала зозуля — провісниця тепло-го погід-ного дня за народною при-кметою. І справді, п'ятого травня у блакитному небі над Онуфріївкою цвіло сонце; ранок був щедрий на го-лоси дітей і дорослих, які зібралися перед будинком культури; і коли під спі-хору ветеранів заокотили по асфальту пешені коні з вершниками в козацьких строях, коли наче ожило з їхньою появою щось у па-м'яті — давнє, знайоме, але напівзабуте, — у мене (за інших не скажу) щось здригнулося в серці, потеп-лило. І похід почався. У ВІСНІВЦЯХ, Зибкому учасники походу взяли участь у мітингах, присвя-чених 340-й річниці Жовто-водської битви і 43-й річ-ниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Коли в Червоній Кам'янці наші кіннотники спішилися,

про неї знав? Що це бать-ківщина декабриста Сухо-ва. І все. А тепер, навіть після поверхового, побіж-ного знайомства з селом, з його музеєм у моїй пам'яті назавжди залишаться і той же Сухонов (за народними переказами — Сухина, а не Сухонов...), і Романовський — молодий червонокам'я-нин, що першим з радян-ських воїнів увійшов урид-не село в 1943 році і неза-баром загинув під Кірово-градом (тепер у Червоній Кам'янці є вулиця Рома-новської). І, наприклад, цей рушник з вишитим неві-домою рукою написом: «Широю рукою вишивала та щастя для тебе благала». Хто ця добросерда жінка чи дівчина, яка благала у бога щастя не для себе, ні, а для нього — сина, коха-ного, чоловіка? А скільки видатних людей вийшло з цього села! Так са-мо, як і з інших: героїв пра-ці, вчених, письменників, артистів, військових, дер-жавних діячів... Де вони всі? Гай-гай, усі в містах, усі да-лено. І то добре, що не всі забувають свої малі бать-ківщини; тоді як біль, як

як виявилось, історія його створення вже захмарена рецидивами доби застою — за старою звичкою місцеві власті забули порадитися з громадськістю, вирубили під пам'ятник чимало де-рев (це — при напруженій екологічній обстановці), чим викликали невдоволен-ня жовтоводців... У селі Мироліубівці — знову мітинг, знову хліб-сіль і подарунок — пейзаж місцевого художника. «О, буде чим поповнити наш музей», — зрадів «сотник» Сурмило. На звороті карти-ни — дарчий напис: «На згадку про село Мироліубівку, де Б. Хмельницький громив шляхту. Богдано-Надеждинська сільська Ра-да, правління колгоспу іме-ні Богдана Хмельницького П'ятихатського району».

4.

ДО СЕЛА Жовтого, кінце-вої мети походу, від Мироліубівки — кілька кі-лометрів. Тож уранці нікто особливо не квапився. Обоз, щоб не наступати кінноті на

ких, який нібито висушив усі джерела у власній зем-лі, щоб замучити селян спрагою. Багатох ворогів — як сво-їх, так і прийшлих — знав наш народ. Але вижив, ви-стояв, хоч і зазнав при цьо-му страшних втрат. І тому з такою шаною ставимось ми до пам'яті тих, хто боронив Вітчизну і 340 років тому, і кілька десятиліть тому. Тож і під час походу наших ко-заків і учасників мітингів об'єднувала спільна ідея бо-ротьби за волю і щастя і в сиву давнину, і в недавньо-му героїчному минулому. Зокрема, у Жовтому на честь відкриття відрестав-рованого пам'ятника Богда-нові Хмельницькому і 43-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні вдарилася небо (холостим) справжня сучасна гармата, і сигналь-ні ракети святковим салю-том розпородили на хвилю похмурий, дощовий день. Відтак ген на горі з'явилос-я онуфріївське козацтво і присутні на мітингу, всі як один, забуваючи про чер-гового оратора, позернули в той бік голови... Оплески на честь гостей, хліб-сіль і — важезна, пудів на півтора, виточена спе-

гам, які мов сарана звиду-сіль сунули до нас, нама-гаючись знищити і фізично, і духовно. Гріх писати, при-міром, і тому ж таки мод-ному нині письменникові Пікулю, що Україна нічого не дала Росії. Гріх — якщо згадати тисячі тисяч загиб-лих хоч би під татарсько-турецькими шаблями, які часто тупилися, перш, ніж орда досягла кордонів власне Росії. Гріх, неетично, взагалі негативно відгукува-тися про чужий народ, не знаючи його історії, забу-ваючи, наприклад, те, що з двадцяти мільйонів полег-лих тільки в останній Вели-кій Вітчизняній війні сім мільйонів становили укра-їнці. Не заради кусня сала лягли вони в землю від Москви до Берліна, а зара-ди спільної перемоги; і чи ж можна дозволити усіля-ким войовничим обов'язелям оскверняти своїм простори-куванням світлу пам'ять на-ших предків? Втім, є серед нас і такі «землячки», яким абсолют-но на все начхати — аби тільки їх не чіпали, аби їм особисто було добре. Тоб-то — мінімум потреб, міні-мум душевних (та й фізич-них) зусиль. А ми потім ще й дивуємося — звідки за-стій, звідки проблеми в еко-номіці, в культурі... І ще один тип «землячків», таких собі керівників різ-ного рангу. Для них усе нове, що не вписується в графу звичних «меропри-ятий», викликає насторогу, а то й опір: чи потрібно? Чи не краще? Чи не розхи-тує устоїв? І які ж стосили за тими запитаннями справж-ня турбота за доручене ді-ло і вбавлення за людей, а то ж — звичайнісінький страх за свою посаду, за своє крісло, з якого (як це бувало раніше) легко було злетіти в разі ідеологічної промашки... Оці — най-страшніші, ці найбільше гальмують рух уперед, ос-кільки діють у глибокому тилу, нишком, на словах не виступаючи проти перебу-дови (бояться виступати), а на ділі своєю бездіяльністю гублячи добрі починання. Коли я дописував цей ма-теріал, у «Комсомолці» за 11 травня ц. р. з'явилася стаття «Й где-то слышен сабелъ звон...». Виявляється, подібний до онуфріївського похід планує провести вліт-ку ленинградський военно-історичний клуб «Слава Отечества». Зведений полк з 200 чоловік, одягнених в уніформу гренадерів, гу-сарів, кавалергардів і кіра-сирів пройде місцями боїв російської армії, присвя-тивши цей похід 175-й річ-ниці початку визвольної кампанії у Вітчизняній вій-ні. Автор статті пише: «Мы сегодня пристально вгля-даемся в прошлое, дале-кое и близкое. Начался необратимый, качественно новый процесс осмысления истории. И очень важно снять покрывало забвения с «чистого» мрамора, пока-зать величие и благород-ство своего народа».

Шляхами незабутих предків

Перші кроки експедиції «МК» «Історична пам'ять» висвітлює й цілий ряд проблем у патріотичному та інтернаціональному вихованні підрастаю-чого покоління, породжених добою «застою»...

Від Жовтих

Вод

(УРИВОК)

...Урочище, де Жовті Води, У пам'ятку з тих пір усім.

Одним — Як втілення свободи, Що кликали у бій народи, А тим — ганьбою власних діл. Відважні лицарі! Прекрасні Були борня й героїська смерть; Серця відваги повні вщерть Там, де засяли зорі ясні, Як стихла бою круговерть... Ми пам'ятаємо про все. Ми знаємо ціну тій крові. І сила братньої любові Її над болем вознесе У нашому житті і слові! Олег КОВАЛЕНКО, учасник кінного походу. смт Онуфріївка.

ціально для онуфріївців, булава (буде чим поповни-ти районний музей!). У від-повідь онуфріївці дарують сікло (від кінзаводу) і ко-зацьку шаблю, виготовлену руками гуртківців. «Писар» Коваленко розповідає про похід. Припускає дрібний дощ, і Олег намагається го-ворити якомога коротше. Шкода, що він так і не про-читав уголос хоч би уривок зі своєї поеми, присвяченої битві під Жовтими Водами...

4. — ЧИМ, якими показниками виміряти кінний похід онуфріївської молоді? Кіль-кістю учасників, кілометра-ми, проведеними мітинга-ми? Для заїтів, складених за старими рецептами, са-ме це й потрібно. Але най-головніше в цьому поході — ті незримі паростки духов-ності, які, будемо сподіва-тися, не зів'януть і дадуть не зразу, згодом, врожай. Адже — хто ми? Просто населення, конгломерат представників різних націо-нальностей чи все-таки на-род зі своєю історією, куль-турою, мовою? Але, що ж тоді, як сказав свого часу В. Шукшин, відбувається з нами? Чому ми не знаємо до пуття ні своєї історії, ні культури, чому забуваємо мову? Справжній, плодоносний цвіт українського народу — ось ким є ті хлібороби і во-ни, чий потом і кров'ю по-ливалася наша земля у про-тистанні численних «оро-

щоб стати на ночівлю. Їх зусібчи обступив чималий гурт чоловіків і дітей. Один з чоловіків ходив то до ко-ней, які снували молоді тра-ви в загорожі, то до хлоп-ців, весь час захоплено при-чмокуючи язиком і враже-но хитаючи головою. Зго-дом спитав: — Хто ж це придумав? Йому показали. Чоловік міцно потис В. І. Сурмило руку: — Молодці! Здорово! — І довго по тому розводив-ся про історію, надто про конярство, у чому він, як виявилось, добре розумів-ся, з першого разу визна-вши породу онуфріїв-ських англійських чистокро-вок.

Того ж вечора після мі-тингу хлопці відвідали міс-цевий музей і, хоч були вже тут під час поперед-нього велопробігу, ще раз з інтересом оглянули експо-зицію і вислухали розпо-відь малих екскурсоводів-школярів, місцевих ама-торів історичної науки.

Мою увагу привернув стенд про комсомольський робітничо-селянський театр, який виник у селі 1930 ро-ку. Керував ним не абхот, а учень Курбаса, колишній артист «Березоля» М. Г. Ме-зенцев. Театр об'єднав на-воколо себе творчу молоді-селя і залишив у їхніх сер-цях незагладимий слід. Один з активістів театру згадував уже в наш час: янось у се-лі спалахнула пожежа, до якої боялися підступитися доти, доки на подвір'я не влетіли «запорозькі козаци». Один з них владно вигук-нув: «Негаймо носити воду! Непокінних ляхів порубає-мо!». Це були комсомольці, драмгуртківці, які саме го-тували виставу «Тарас Буль-ба». Як свідчить активіст, «всі з переляку взялися га-сити вогонь. Пожежу зага-сили...».

У цьому сільському істо-рико-краєзнавчому музеї подумалося вночі: як по-гано ми знаємо свою істо-рію. І як своє незнання й власну духовну бідність пе-реносимо на те село, у яко-му народилися, на те міс-це, у якому зараз живемо, та й на весь наш край. А їхня вина хіба що в тому, що ми самі ліниві думкою, що ми байдужі серцем. Адже ми краще бачимо і знаємо те, що від нас за тисячі кіло-метрів і водночас лишаємо-ся сліпими й глухими до то-го, що є під нашими но-гами... Взяти хоч би ту ж Чер-воную Кам'янку. Що я досі

наяття виринають з само-го серця хоч і не доверше-ні, але цірі рядки: «Прости, мій край. За все мене про-сти. Що так, як треба, не ро-бив, не діяв. Що не орав ла-ни твої, не сіяв, що корні ро-ду звідси не пустив, що твої не виправдав надії». (І. Шаповал).

А треба ж, треба орати, треба сіяти, треба берегти корені роду, інакше знову простелиться тут дике поле безкультур'я, і від нас за-лишаться тільки згадка в історії — як про тих невідь-де зниклих скіфів, сарматів та іже з ними... Шкода тільки, що дуже часто до-ходимо ми цих думок за-пізно, у зрілому віці, коли є каяття, та немає вопогтя...

3.

— Уважаемые желтовод-цы и гости города! Поздрав-ляем вас с 340-летием по-беды войск Богдана Хмель-ницького над польской шляхтой под Желтыми Во-дами. Вы являетесь свиде-телями конного похода, ор-ганизованного Онуфрієв-ским райкомом комсомола Кировоградской области и Желтоводским горкомом комсомола, — лунало з гу-чнотом патронів «Волги» державтоінспекції. З таким почтом кінний загін зі своїм обозом об-ійшов центральні вулиці міста. Кілька першокласників з повними ранцями за пле-чима супроводжували кін-нотників по трьох вулицях міста і відстали, мабуть, лише потовмившись, не з-мозі донести загін, який зрідка переходив і на рись. А троє четвертокласників на велосипедах петляли за ними по Жовтих Водах аж до далекої окраїни і дуже жалкували, що ми збираємо-ся зупинитися не в примісь-кому селі Весело-Іванівці (звідки їм, очевидно, не страшно увечері вертатися додому), а ідемо далі, аж у Мироліубівку. Навпроти нового, але по-кищо не відкритого па-м'ятника, присвяченого Жовтоводській битві, кін-нотники затрималися, щоб помилуватися величною скульптурною композицією. Пам'ятник (три вершини на конях) розташовано в гарному місці, яке прогля-дається з трьох точок: але,

В. КОБЗАР, спецкор «Молодого комунара».

18 червня 1988 року

Олександрійський радгосп-технікум

ПРОВОДИТЬ

прийом учнів в 1988 році на денне навчання на спеціальності «Ветеринарія» та «Зоотехнія» на базі неповної середньої та середньої освіти.

Приймають осіб віком до 30 років, а на заочне відділення по спеціальності «Зоотехнія» на базі середньої освіти без обмежень віку.

Заяви приймають:

на денне навчання — на базі восьмирічної школи в 1 червня по 25 липня; на базі середньої школи в 1 червня по 2 серпня;

на заочне навчання — з 2 жовтня по 24 листопада.

До заяви додаються такі документи:

про восьмирічну або середню освіту (оригінал); медична довідка (форма № 086-у), видана лікувально-профілактичною установою за місцем проживання;

витяг з трудової книжки або книжки колгоспника; направлення встановленої форми для відрядження на навчання;

чотири фотокартки 3×4 см;

паспорт, свідоцтво про народження, документ про відношення до військового обов'язку вступники подають у приймальну комісію особисто.

Строки навчання: на денних відділеннях — 3 роки 6 місяців для учнів на базі неповної середньої школи; 2 роки 6 місяців для учнів на базі середньої школи; 2 роки 9 місяців для учнів заочного відділення.

Учні денних відділень забезпечуються стипендією і гуртожитком на загальних підставах.

Адреса радгосп-технікуму: 317900, м. Олександрія Кіровоградської області, вул. Діброва, 85. Телефонні: 2-37-03, 2-22-53, 2-04-87.

Інформує У коопторгреклама

НАШ ПОСТІЙНИЙ «СУПУТНИК»

Так без перебільшення можна назвати сумку. Від неї часом залежить і наш настрій, і вигляд.

Пропонуємо вашій увазі сумки.

МОЛОДІЖНІ. ПРОВІДНИЙ СТИЛЬ В ОФОРМЛЕННІ ЦИХ СУМОК — СПОРТИВНИЙ. ВОНИ РАДУЮТЬ ОКО ЛЕГКОЮ ЛІНІЄЮ ПОКРОЮ, ЯСКРАВИМ ОЗДОБЛЕННЯМ: КОЛЬОРОВА ТАСЬМА, ПРИВАБЛИВІ ОКАНТОВКИ І РІЗНОМАНІТНІ ПРОСТЬОБКИ. ШИЮТЬ ІХ З ПОЛЕГШЕНИХ ВОДОНЕПРОНИКНИХ ШТУЧНИХ ТКАНИН, ЧАСТО ВИКО-

РИСТОВУЄТЬСЯ МАТЕРІАЛ ДВОХ АБО БІЛЬШЕ СТРУКТУР. РЕМІНЦІ ПОДОВЖЕНІ «НА ПЛЕЧЕ», ДОВЖИНА ЯКИХ РЕГУЛЮЄТЬСЯ; КИШЕНІ — НАКЛАДНІ ОБ'ЄМНІ АБО ПРОРІЗАНІ; ЗАСТІБКА — «БЛИСКАВКА».

ДОРОЖНІ. Виготовляються з міцних і легких матеріалів, в яких вдало поєднуються колір і фактура. У таку сумку вміщуються речі, необхідні в дорозі, заміській прогулянці. Різноманітні кишені, клапани, накладки, металева фурнітура не тільки прикрашають дорожню

сумку, але й мають функціональне призначення.

Тим, хто збирається в поїздку на довгий час, мабуть, доцільніше придбати чемодан.

Чемодани, як і дорожні сумки, — легкі, міцні, зручні в користуванні. В них можна компактно розташувати речі.

ПРИДБАТИ СУМКИ ТА ЧЕМОДАНИ МОЖНА У МАГАЗИНАХ «ГАЛАНТЕРЕЯ - ПАРФЮМЕРІЯ» АБО ВІДПОВІДНИХ СЕКЦІЯХ УНІВЕРСАГІВ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ.

У коопторгреклама.

ДО УВАГИ КРОЛІВНИКІВ

Заготівельні організації споживчої кооперації в не обмеженій кількості закуповують за існуючими цінами кролів та кролячі шкурки.

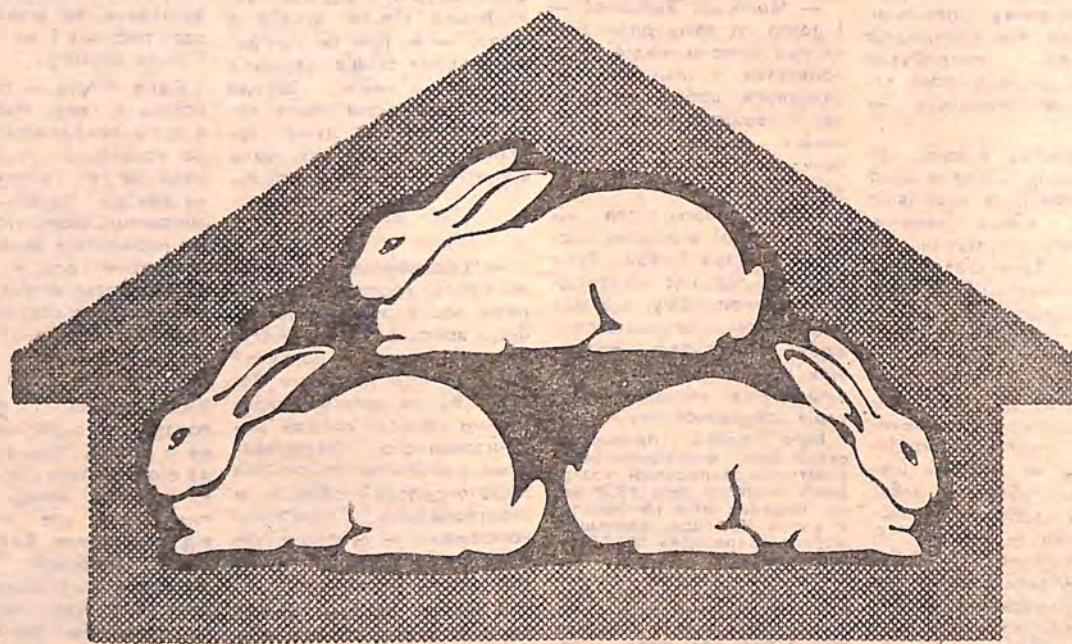
Крім того, на приймально-заготівельних пунктах за невелику плату надаються послуги по забою тварин з одночасною закупкою лишків м'яса та шкурки.

Здавачі кролів можуть скористатися транспортом заготівельної контори.

Розрахунок — готівкою, поштовими переказами або перерахуванням на особисті рахунки в ощадкасах.

КОРИСТУЙТЕСЬ ПОСЛУГАМИ ЗАГОТІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ!

Головне управління заготівель У коопспілки.
У коопторгреклама.

«ВЕГА» — СТЕРЕОАПАРАТУРА

ДЛЯ ВСІХ!

ОДНА З МАСОВИХ МОДЕЛЕЙ ВИРОБНИЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ВЕГА» — РАДІОЛА «ВЕГА-300 СТЕРЕО». В ОДНОМУ КОРПУСІ СКЛАДЕНІ: РАДІОПРИЙМАЛЬНА ЧАСТИНА (ДХ, СХ), ЕЛЕКТРОПРОГРАВАЛЬНЕ ОБ-

ЛАДНАННЯ ЗЭПУ-62П, ПОСИЛЮВАЧ ПОТУЖНОСТІ, ДВА ВМОНТОВАНИХ ГУЧНОМОВЦІ.

РАДІОЛА МАЄ ДОСТАТНЮ ПОТУЖНІСТЬ ЗВУЧАННЯ, ВОНА КРАСИВА, МАЄ ДОСТУПНУ ЦІНУ (105 крб.).

Управління «Орбіта».
Рекламне агентство
Центрального ДРВО
«Золоте кільце».

18 червня 1988 року

ПОНЕДІЛОК

20 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин», 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 1 і 2 серії. В перерві — 10.05 — Новини, 11.45 — Футбольний огляд 16.00 — Новини, 16.15 — «Чого і чому?», Передача для дітей, 16.45 — «Я, ти і всі ми разом», 17.30 — Новини, 17.35 — Прем'єра док. телефільму «Портрет у перспективі», 18.05 — Концерт народного артиста СРСР

А. Даниєва, 18.30 — Сьогодні у світі, 18.50 — Історичний аспект тез ЦК КПРС до XIX Всесоюзної партконференції, 19.30 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 2 серія, 21.00 — «Час», 21.40 — Перебудова: проблеми і рішення. Обговорюємо тези ЦК КПРС до XIX Всесоюзної партійної конференції, 23.10 — Сьогодні у світі, 23.20 — «Зустрінемося в Юрмалі», Всесоюзний конкурс молодих виконавців радянської естрадної пісні.

УТ

9.00 — Новини, 9.15 — Перлина світової хорової музики, 10.25 — Мультифільм «Ладоньки-ладоньки», 10.30 — Док. телефільми, 11.00 — Вистава, «Званий вечір з італійцями», 11.55 — Новини, 12.10 — Грають юні музиканти, 16.30 — Новини, 16.40 — Для дітей, «А що у вас?», 17.20 — Вперше на екрані УТ док. фільм «Микола Реріх», 18.20 — Мультифільм «Чому заць ховається?», 18.30 — «День за

днем», (Кіровоград), 18.45 — Наші довідки, (Кіровоград), 18.50 — «Заради майбутнього», До 70-річчя Канізького повстання, (Кіровоград), 19.00 — Актуальна камера, 19.30 — «Час рішення — час дій», Колгосп — об'єднання кооператорів, 20.00 — Спортарена, 20.30 — На трибуну XIX Всесоюзної конференції КПРС, «Думка делегата», 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час», 21.40 — «Все про кіно», 22.50 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика, 8.20 — «Великі імена Росії», «Гоголь», Науково-популярний фільм, 8.50 — Співає камерний хор Будинку культури залізничників, 9.15 — Російська мова, 9.45 — Композитор і диригент Г. Мустя, 10.25 — Дітям про звірят, 10.55 — «У злагоді з природою», «Не сваритися з землею», Док. телефільм, 11.15 — «Весела карусель», Випуски 4-6.

Мультифільми, 11.45 — «Слово про сакен», 12.45 — «Люблю, Чекаю, Олена», Худ. фільм із субтитрами, 14.00 — Новини, 18.00 — Новини, 18.15 — «Служу Радянському Союзу!», 19.15 — Міжнародна панорама, 20.00 — Вечірня казка, 20.20 — Футбольний огляд, 20.50 — Прем'єра док. фільму «Консилью», 21.00 — «Час», 21.40 — «Контрудар», Худ. фільм, 23.00 — Новини, 23.10 — Теніс, Уімблдонський турнір.

ВІВТОРОК

21 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин», 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 2 і 3 серії. В перерві — 10.05 — Новини, 15.30 — Новини, 15.40 — Фільм — дітям, «Подорож пана Ляпки», 1 серія, 17.05 — Новини, 17.10 — Програма Узобічного телебачення, 18.10 — «Здрастуй, музику!», 18.40 — Сьогодні у світі, 18.55 — «Радячись з вами».

Господар підприємства — колектив», 19.40 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 3 серія, 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — «Прощу слова», Виступ письменника Г. Бакланова, 22.10 — Футбол. Чемпіонат Європи, Півфінал, У перерві — 23.00 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини, 9.15 — Народні мелодії, 9.45 — «Доб-

рого вам здоров'я», Охорона материнства і дитинства, 10.15 — Все про кіно, 11.25 — Улюблені мелодії, 12.10 — Новини, 16.30 — Новини, 16.40 — «Адреси друзів», Дружба школярів України і Естонії, 17.30 — Телевізійна школа господарювання, Заключна передача циклу, 18.45 — Музичний фільм «Українська Баркарала», 19.00 — Актуальна камера, 19.30 — Курсом перебудови.

ви», Обговорюємо тези ЦК КПРС до XIX Всесоюзної партійної конференції, 19.50 — Резерв, 20.00 — Архитектура Києва, 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — Вистава, «У війни не жіноче обличчя», 23.00 — Вечірній вісник, 23.30 — Музичний фільм «Мелодія для флейти».

Танцює «Ніссма», 8.45 — «Великі імена Росії», «І. С. Тургенев, Вірші у прозі», Науково-популярний фільм, 9.05 — Французька мова, 1 рік навчання, 9.35 — «Дорослі і діти», Док. телефільм, 10.10 — «Весела карусель», Випуски 8-10, Мультифільми, 10.40 — «Про час і про себе», Поетична антологія, О. Твардовський, 11.00 — Французька мова, 2 рік навчання, 11.30 — «Контрудар».

Худ. фільм, 12.50 — Новини, 18.00 — Новини, 18.15 — Ритмічна гімнастика, 18.45 — «...До шістнадцяти і старші», 19.30 — «Музичний кіоск», 20.00 — Вечірня казка, 20.15 — Теніс, Уімблдонський турнір, 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — Прем'єра худ. телефільму «Суд в Ершовці», 1 серія, 22.55 — Новини, 23.00 — Теніс, Уімблдонський турнір, 23.15 — Музична передача «Ранкова пошта» (повтор).

СЕРЕДА

22 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин», 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 3 і 4 серії. В перерві — 9.55 — Новини, 11.15 — Футбол, Чемпіонат Європи, Півфінал, 15.30 — Новини, 15.40 — Фільм — дітям, «Подорож пана Ляпки», 2 серія, 17.00 — «...До шістнадцяти і старші», 17.45 — «Для вас, ветерани», 18.45 — Сьогодні у світі, 19.05 — Назустріч XIX Всесоюзній

партійній конференції «Програми перебудови», Зустріч в редакції газети «Советская Россия» з делегатами XIX Всесоюзної партійної конференції, 19.50 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 4 серія, 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — «Прощу слова», Виступ письменника В. Кручина, 22.10 — Футбол, Чемпіонат Європи, Півфінал, В перерві — 23.00 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини, 9.15 — Вистава, «У війни не жіноче обличчя», 10.25 — «Село і люди», 10.55 — Новини, 11.10 — Худ. фільм із субтитрами, «Загині», 12.45 — «Кіровоградщина спортивна», (Кіровоград), 13.10 — Наші довідки, (Кіровоград), 16.30 — Новини, 16.40 — Сонячне коло, 17.15 — Телефільм «Інтерв'ю з самим собою», 17.30 — Агропром: проблеми і пошуки, Акціонерне товариство в колгоспі

ім. Кірова на Дніпропетровщині, 18.00 — «Факти свідчать», Не уникнути відплати каткам! 18.30 — Музичний фільм «Нові імена С. Трезева», 19.00 — Актуальна камера, 19.30 — «Спогади», Літературно-музична композиція, 20.10 — До XIX Всесоюзної партконференції КПРС, «Звиримо час», В парторганізаціях Київщини, 20.45 — «На добраніч, діти!», 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — Тільки музика, 22.45 — Вечірній вісник, 23.15 — Міжнарод-

ний турнір з художньої гімнастики на кубок УТ, 8.00 — Гімнастика, 8.20 — Танцює «Халай», 8.50 — «Великі імена Росії», «Ілля Рєпін», Науково-популярний фільм, 9.20 — Німецька мова, 1 рік навчання, 9.50 — «Весела карусель», Випуски 11-13, Мультифільми, 10.20 — Вітрила «Дружини», Док. телефільм, 10.50 — Німецька мова, 2 рік навчання, 11.20 — «Суд в Ершовці», Худ. телефільм, 1 серія, 12.25 — Новини, 18.00 — Новини, 18.05

— Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції, Обговорюємо тези ЦК КПРС, 18.25 — Програма Ростовської студії телебачення, 19.00 — Лауреати Міжнародного конкурсу ім. П. Чайковського, Народний артист РРФСР В. Співаков, 20.00 — Вечірня казка, 20.15 — Теніс, Уімблдонський турнір, 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — Прем'єра худ. телефільму «Суд в Ершовці», 2 серія, 22.55 — Новини, 23.00 — Теніс, Уімблдонський турнір.

ЧЕТВЕР

23 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин», 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 4 і 5 серії. В перерві — 9.40 — Новини, 11.15 — Футбол, Чемпіонат Європи, Півфінал, 15.30 — Новини, 15.45 — Знайомтеся: делегати XIX Всесоюзної партійної конференції, 16.30 — Концерт солістів Тюменської філармонії, 16.55 — Новини, 17.00 — «Ділові особи», 17.45 — «Чарівна лопата», Мультифільм, 17.55 —

Прем'єра док. фільму «Мірта Фаталі Ахундова», 18.15 — Наука: теорія, експеримент, практика, 18.45 — Сьогодні у світі, 19.05 — До XIX Всесоюзної партійної конференції, «Вчимося демократії», 19.35 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 5 серія, 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — «Прощу слова», Виступ делегата XIX Всесоюзної партійної конференції режисера В. Апостола, 22.00 — «Музика в ефірі», В перерві — 23.00 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини, 9.15 — Концерт симфонічної музики, 9.45 — «Читаючи ваші обличчя», Феномен лікаря В. Кашировського, 10.20 — Худ. фільм «Двоє під одною парасолькою», 11.50 — Новини, 12.05 — Український сувереніт, 16.30 — Новини, 16.40 — Музика Ф. Шопена, 17.10 — «Намисто», Розповідь про народні обряди та ігри, 17.40 — «День за днем», (Кіровоград), 17.55 — «Автомобіліан», Безпека на дорогах.

18.30 — «Металіст» — володар Кубка СРСР з футболу, 19.00 — Актуальна камера, 19.30 — «Майстри гумору», С. Олійник, 20.35 — На трибуну XIX Всесоюзної партконференції, «Думка делегата», 20.50 — «На добраніч, діти!», 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — Молодіжна студія «Гарт», 23.20 — Новини, 23.35 — Міжнародний турнір з художньої гімнастики на кубок УТ.

Ритм сонячного Таджикистану, 8.50 — «Великі імена Росії», «Станіславський», Науково-популярний фільм, 9.20 — Іспанська мова, 1 рік навчання, 9.50 — «Про Джордана-велетня», Мультифільм, 10.20 — «День весни», Пісні С. Туликова, 10.50 — Іспанська мова, 2 рік навчання, 11.20 — «Суд в Ершовці», Худ. телефільм, 2 серія, 12.25 — Новини, 12.30 — «Сільська година», 18.00 — Новини, 18.10 — «Відкритий рояль», Прелюди Д. Шоста-

ковича, 18.35 — Прем'єра док. телефільму «Не можу інакше», 19.25 — Реквієм, 19.30 — Ритмічна гімнастика, 20.00 — Вечірня казка, 20.15 — «Для всіх і для кожного», «...Повернутися Радям реальні владні повноваження», Передача 1, 20.45 — Грає духовий оркестр, 21.00 — «Час», 21.40 — Проектор перебудови, 21.50 — «Знайомтеся, молоді кінематографісти», 23.10 — Новини, 23.15 — Теніс, Уімблдонський турнір.

П'ЯТНИЦЯ

24 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин», 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 5 і 6 серії. В перерві — 9.55 — Новини, 15.30 — Новини, 15.40 — Програма Вірменського телебачення, 17.10 — Новини, 17.15 — Літературна вікторина для старшокласників, Фінальна передача, 18.30 — Сьогодні у світі, 18.50 — Філософські бесіди, «Хто

мислить діалектично?», 19.50 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 6 серія, 21.00 — «Час», 21.40 — Говорять делегати XIX Всесоюзної партійної конференції, 21.50 — «Навіколо сміху», Вечір сатири і гумору в концертній студії Останкіно, 23.15 — «Погляд», Вечірня інформаційно-музична програма.

УТ

9.00 — Новини, 9.15 — Концерт симфонічної музики, 9.45 — «Читаючи ваші обличчя», Феномен лікаря В. Кашировського, 10.20 — Худ. фільм «Двоє під одною парасолькою», 11.50 — Новини, 12.05 — Український сувереніт, 16.30 — Новини, 16.40 — Музика Ф. Шопена, 17.10 — «Намисто», Розповідь про народні обряди та ігри, 17.40 — «День за днем», (Кіровоград), 17.55 — «Автомобіліан», Безпека на дорогах.

Актуальна камера, 19.30 — Шляхом оновлення, 20.45 — «На добраніч, діти!», 21.00 — «Час», 21.40 — Худ. телефільм «Ігор Савович», 1 серія, 22.50 — Новини, 23.05 — Міжнародний турнір з художньої гімнастики на кубок УТ.

Ю. Євдокимова, 8.50 — Науково-популярні фільми «Співач Червоної Армії», «Бородіно», 9.20 — Англійська мова, 1 рік навчання, 9.50 — До Дня винахідника і рационалізатора, Док. фільми, 10.20 — «Джерела», 10.50 — Англійська мова, 2 рік навчання, 11.20 — Новини, 18.00 — Новини, 18.15 — Концерт майстрів мистецтв Киргизії, 19.00 — «Радячись з вами», «Радянська влада» —

влада Рад», 20.00 — Вечірня казка, 20.15 — «Це ви мого жете», 20.45 — Російські народні пісні співає І. Акхарова, 21.00 — «Час», 21.40 — Говорять делегати XIX Всесоюзної партійної конференції, 21.50 — Концерт, присвячений 125-річчю Леїни градської консерваторії імені М. Римського-Корсакова, 23.50 — Новини, 00.00 — Теніс, Уімблдонський турнір.

СУБОТА

25 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин», 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі земні», 6 серія, 9.45 — «Відаю перевагу бурі», 9.55 — «Очевидне — неімовірне», 10.55 — «Я люблю тебе, життя», 11.00 — «Розмова по суні», Бути в авангарді перебудови, 12.30 — Сучасний світ і робітничий рух, 13.00 — «Наші сучасники», Худ. фільм «Апелляція», 14.30 — Новини, 14.40 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції, «Для всіх і для кожного», «По-

вернути Радям реальні владні повноваження», Передача 2, 15.10 — «Роки, покоління, пісні», 16.10 — Головна редакція міжнародного життя представляє, 17.20 — Хвиля поезії, 17.25 — Футбол, Чемпіонат Європи, Фінал, 19.20 — «Московська краса», 19.50 — Прем'єра док. телефільму «Михайло Ульянов», 21.00 — «Час», 21.40 — Говорять делегати XIX Всесоюзної партійної конференції, 21.50 — «Танці, танці, танці», 23.10 — «До і після опіоніч».

УТ

9.00 — Новини, 9.15 — Ритмічна гімнастика, 9.45 — Худ. телефільм «Ігор Савович», 1 серія, 10.55 — На шляхах республіки, Погода, Експрес-інформація, 11.00 — Сьогодні — день винахідника і рационалізатора, Клуб «Винахідник», 11.30 — «Пісня скликає друзів», Телефестиваль піонерської пісні, 12.25 — Живе слово, Культура української мови, 12.55 — Новини, 13.10 — Доброго вам здоров'я, 13.40 — Музичний фільм «Дорога додому», 14.00 — «Курсом перебудови», Обговорюємо тези ЦК КПРС до XIX Всесоюзної партійної конференції, 14.30 — «3 пле-

мені «Антеїв», Зустріч школярів з генеральним авіа-конструктором П. В. Балабуєвим, 15.30 — «Світ кінофантастики», Худ. фільм «Втеча містера Мак-Кінлі», 1 серія, 18.40 — Телеафіша, (Експрес-інформація), 16.45 — «Скарби музеїв України», Фогель, «Анна Болєйні за грибами», 17.00 — «Суботній зустріч», Роздуми після кіноносеансу, 18.30 — Сатиричний об'єктив, 19.00 — Актуальна камера, 19.30 — Теле-турнір «Сонячні кларнети», Самодіяльні художні колективи Закарпаття, 20.45 — «На добраніч, діти!», 21.00 —

«Час», 21.40 — Худ. телефільм «Ігор Савович», 2 серія, 22.50 — Вечірній вісник, 23.20 — «Дванадцять», Телебалет за однойменною поемою О. Блока.

«Інститут людини», 15.15 — Прем'єра док. фільму «Матері надарані», Фільм В. «Рассудком наділений, стояще над безднами», 15.45 — «Шоко собака по ролям», Худ. фільм із субтитрами, 16.50 — «У домі А. Нежданової», 18.15 — Прем'єра док. телефільму «Прищепи», 18.30 — «12 і поверх», 20.00 — Вечірня казка, 20.20 — «Знайомтеся, зарубіжний цирк», 21.00 — «Час», 21.40 — Говорять делегати XIX Всесоюзної партійної конференції, 21.50 — «Золота баба», Худ. фільм, 23.05 — Новини, 23.15 — Теніс, Уімблдонський турнір.

НЕДІЛЯ

26 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — Новини, 8.15 — Ритмічна гімнастика, 9.00 — «Морська служба», Док. телефільм, 9.20 — Тираж «Спортлото», 9.30 — «Будильник», 10.00 — «Служу Радянському Союзу!», 11.00 — Музична передача «Ранкова пошта», 11.30 — Прем'єра док. телефільму «Шо я можу зробити один?», 12.30 — Музичний кіоск, 13.00 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції, «Сільська година», 14.00 — Вперше на екрані ЦТ, Худ. фільм «Де ж ти син?», 15.20 — Грає А. Корсаков (скрипка), 15.45 — Фантастика в мультиплі-

кації, «Тасмания третьої планети», 16.35 — Вперше на екрані ЦТ, Худ. фільм «Застава Ілліча», 1 частина, 18.00 — Міжнародна панорама, 18.45 — 2 частина худ. фільму «Застава Ілліча», 20.40 — Російські народні пісні виконує Є. Устинова у супроводі ансамблю баяністів, 21.00 — «Час», 21.40 — Зустріч з письменником В. Распутиним в Іркутському університеті, 23.15 — Футбольний огляд, 00.00 — Новини.

УТ

9.00 — Новини, 9.15 — «Парад грацій», Перший республіканський фестивалі ритмічної гімнастики, 9.45 — «Художник», 9.50 — Худ. телефільм «Ігор Савович», 2 серія, 11.00 — Програма «Фауна», (Експрес-інформація), 11.05 — «Струни нації», Авторська пісня, 11.50 — Новини, 12.00 — «Я тільки починаю», (Експрес-інтерв'ю), 12.05 — «Світ кінофантастики», Худ. фільм «Втеча містера Мак-Кінлі», 2 серія, 13.45 — Абитуриент 88, 13.50 — «Прямий зв'язок», Сьогодні — День слави солдатів публіканського збору військ запасу, 17.00 — «Братство», Вся влада Радям, Про зміцнення довіри Рад в процесі перебудови, 18.00 — Молодіжна мода, 18.10 — Мультифільм на замовлення.

19.00 — Актуальна камера, 19.35 — «Відеоміні», Музично-розважальна програма, 20.45 — «На добраніч, діти!», 21.00 — «Час», 21.40 — Худ. телефільм «Ігор Савович», 3 серія, 22.50 — Вечірній вісник, 23.20 — «Ліжва», Фестиваль «Голосієво-88».

«Час», 21.40 — Худ. телефільм «Ігор Савович», 2 серія, 22.50 — Вечірній вісник, 23.20 — «Ліжва», Фестиваль «Голосієво-88».

«Час», 21.40 — Худ. телефільм «Ігор Савович», 2 серія, 22.50 — Вечірній вісник, 23.20 — «Ліжва», Фестиваль «Голосієво-88».

УВАГА! УВАГА!

24 червня ц. р. о 18 годині 20 хвилин по програмі Українського телебачення вийде в ефір передача «Телепресклуб. Зворотний зв'язок» з проблем перспективного розвитку обласного центру. У передачі візьме участь голова Кіровоградського міськвиконкому М. І. Москаленко.

18 червня 1988 року

ФІЗИКА І ЛІРИКА

На молодіжному вечорі познайомилися майбутній фізик Вадим та майбутній філолог Жанна. Вони відразу прониклися взаємними симпатіями, стали часто зустрічатися, бувати разом у кіно і на дискотеках. Були ніби створені один для одного, і скоро їхня дружба переросла в кохання.

Першим, як і належить, освідчився Вадим. Якось у надвечір'я вони сиділи в парку над річкою, на повні груди вдихали свіже повітря, милувалися хорошою погодою і краєвидами протилежної частини міста.

— Знаєш, — з запалом почав Вадим, — у мене таке відчуття, що заради тебе зможу здійснити будь-який подвиг!

Жанна промовчала.

— Хочеш, вилізу на оцей залізобетонний стовп і звітуй всім кричачим, як тебе кохаю?

Вона хмикнула і нічого не відповіла.

— Хочеш, стрибну з перил у саму глибину ріки? — кивнув у бік мосту, де сюди і туди безупинно сповгали автомобілі.

Вона ступила плечима і глянула на нього спідлоба.

Почало сутеніти, і на небі спалахнули перші зорі.

— Хочеш, заберуся он туди, — тицьнувши пальцем у небо, він своє майбутній фізик, — і відстану тобі найяскравішу зірку?

— Не треба, — відповіла майбутній філолог. — Краще відстань для мене «фірмові» кросовки.

Феофан ЛУЗАН.

ЖИВНО
ЧИКАВО
ВСЕРОЗ

Чи знаєте ви, що французи вимовляють в середньому 350 слів на хвилину? Повільніше висловлюються японці — 310 слів за хвилину, англієць — 220, німець — 210. Жителі Полінезії та Меланезії вживають лише 50 слів на хвилину.

Разом з тим британські психологи підрахували... жести різних народів. Фін, говорячи, робить щонайменше один жест протягом години, італієць — 80, француз — 120, а мексиканець — аж 180.

Недалеко від Калініна радянські археологи знайшли залишки староруського міста Медведь, яке походить десь із XI століття. Це була справжня фортеця, оточена чотириметровими охоронними валами, в'їзд до міста вартувала багатоповерхова вежа. Археологи знайшли в древньому Медведі багато предметів домашнього

життя, жіночі прикраси, зброю. Найціннішою знахідкою були дві престої ікони.

Чехословацька багата на історичні пам'ятки: там знаходиться 33 648 замків, палаців, костелів... Щороку їх відвідує понад 6 мільйонів туристів.

Власник одного ресторану в Чикаго (США) дав оголошення, що пригостить безплатно всіх «свіжорозлучених», які хочуть, щоб їхнє розлучення було святом, а не сумною подією. Сам власник ресторану є «щасливо розлученим».

У Норвегії віднедавна забороняється палити цигарки за кермом автомобіля, бо це... сильно відволікає від ситуації на шосе.

В Японії введено новий сорт рису — його зернятка втричі важче від звичайного і є завбільшки з арахіс. Новий сорт не смачний, і придатний тільки для харчування звірят.

Угорський лінгвіст З. Мадьяр опрацював нову міжнародну мову, названу «романід». Спеціалісти вважають, що вона краща від есперанто та інших штучних мов. З. Мадьяр стверджує, що «романід» опанувати можна протягом кількох тижнів.

2 разом лицьовою, *5 лицьовою, 1 накид, 2 разом лицьовою*.

9 ряд — лицьові.
1 ряд — лицьові.
Повторювати з початку.

УЗОР «СТЕЖКИ»

Кількість петель кратна 4.
1 ряд — *2 петлі лицьові,

поради

1 накид, 2 петлі разом лицьовою*.

2 ряд — *2 виворотні, 1 накид, 2 петлі разом виворотньою*.

Повторювати ці два ряди.

Друге життя речей

Електромеханічні будильники («Слава» та ін.) неважко

ЖІНОЧИЙ САЛОН «МОДНИЦІ З ПЕРЕДМІСТЯ»

«ВОНА ПРОСТЯГНУЛА ДО МЕНЕ РУКИ...»

Ви переконані, що бути модницею — це мати гарну зачіску і модну сукню. Ну, ще примхливий макіяж. А про руки ви не забули? Чого гріха тайти, нерідко ми нехтуємо доглядом за руками. А як приємно бачити жінку, в якій руки красиві, пещені, мов руки арфістки.

Отже, модниця, візьміть до уваги кілька порад. Догляд за руками не надто обтяжливий. Треба, щоб руки постійно були чистими. Перед виходом бажано просто мити їх теплою водою. Після цього користуються пом'якшувальним кремом. Теплі ванночки краще робити ввечері, перед сном. І теж не забувайте про крем. Але небажано користуватися кремом «просто так», посилаючись на те, що шкіра постійно пересихає. Користування кремом, повторюю, матиме ефект лише після ванночок чи простого миття рук теплою водою.

Кілька слів про креми. У Кіровограді дістати хороший крем для рук — проблема. Запитайте в «Оксені» — вам обов'язково запропонують «Крем для рук» миколаївського комбінату «Червоні вітрила». Не поспішайте розчаровуватися. Крем у скляних пляшечках зовні не дуже привабливий, але він хорошої якості і тому ефективний при догляді за руками.

Недавно у Кіровограді з'явилася новинка — «Крем для рук» тбіліської фірми «Іверія», що має хороші

пом'якшувальні властивості; користуватися кремом треба практично щоразу після миття рук.

Втім, хочу застерегти модниць: у виборі кремів для рук теж бажано знайти «своє».

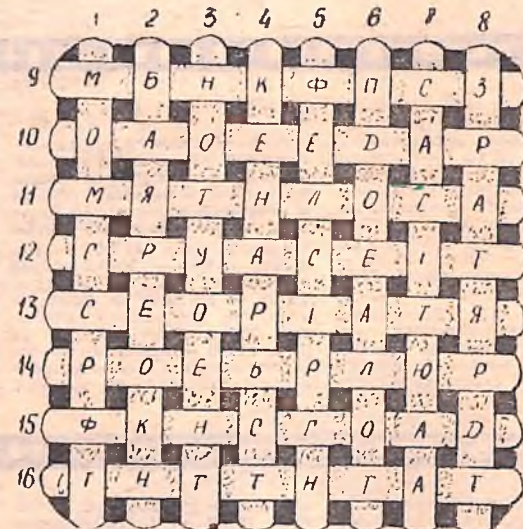
Руки будуть красивими тільки за тієї умови, коли гарно оброблено нігті. Розумію, що при вашій заклопотаності часто відвідувати перукарню — проблема. Та це й не обов'язково робити. Можна придбати набір і робити манікюр удома. А підправити нігті в домашніх умовах, пофарбувати їх ви зможете й самі. Лаком теж треба користуватися вміло. Тон його повинен пасувати до вашого вбрання. Обов'язково використовуйте лак відповідно до обставин. Не можна, при всьому захопленні яскравими кольорами, фарбувати нігті, наприклад, лаком прозирливого червоного кольору вдень. Це викликає неприємне почуття у людей, з якими вам доводиться спілкуватися. Вдень колір нігтів повинен бути діловим. До речі, яскравим лаком музиканти, наприклад, не фарбують нігті навіть ввечері. Це відволікає від роботи. Вдень найкраще користуватися лаком «Діамант» фірми «Поллена». Він нейтрального кольору, й тому нігті мають вигляд приємний і діловий, що пасує до ніжної шкіри добре впорядкованих рук.

Л. КАРИМОВА.

Кросворд «Плетенка»

Прочитайте слова на переплетених між собою стрічках, відгадавши закріплені букви.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 9. Виняток творчих чи філософських принципів. 10. Спосіб підрахунку днів у році. 11. Футбольна команда вищої ліги. 12. Оздоровчий візерунок. 13. Період тривалістю сто років. 14. Народна творчість. 15. Апарат для записування і відтворення звуків механічним способом. 16. Вищий навчальний заклад. ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Сучасний ритмічно-чотиритний швидкий парний танець. 2. Індійська мандрівна танцювальна. 3. Пам'ятник. 4. Гостро виражена протилежність. 5. Продукт із крохмалю, що використовується як клей на речовинах. 6. Кращий футболіст України 1987 року. 7. Сильний вітер із снігом. 8. Пристосування, за допомогою якого виконується певна робота. Склали М. СЬОМІНА.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, ВМІЩЕНИЙ В «МК» ЗА 28 ТРАВНЯ Ц. Р.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 3. Оліфа. 5. Рубін. 37. Бланк. 39. Ант. 20. Сорго. 21. Дрейф. 7. Крупа. 9. Жир. 40. Домра. 41. Панно. 22. Ребус. 23. Старт. 10. Кредо. 11. Крона. 42. Уха. 45. Трико. 24. Афіша. 27. Адрес. 12. Цех. 16. Артек. 46. Норма. 47. Мумія. 28. Оброн. 29. Таран. 17. Носок. 18. Наска. ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Гід. 33. Панет. 34. Олово. 19. Кумис. 21. Довер. 2. Пуд. 3. Осика. 4. Аб- 35. Коран. 36. Траса. 23. Сфера. 25. Орден. 5. Роден. 6. Ку- 37. Біном. 38. Кухня. 26. Образ. 30. Родео. 7. Канон. 8. Арена. 43. Дим. 44. Ему. 31. Фобос. 32. Трава. 13. Штамп. 14. Осона.

Ревінь

Не всі знають, який він корисний. З цього можна готувати компоти, начинки для пірогів, квас, кисіль.

Начинку для пірогів: взяти 500 г ревеню, мілко нарізати, змішати з легко збитим яйцем, додати 100 г сметани і стільки ревеню не стане м'яким. Для ком.

Компот. З черенків 500 г ревеня відібрати волокна, порізати на скибочки і покласти в холодну воду. Всипати склянку цукру, кип'ятити, поки ревінь не стане м'яким. Для аромату додати корицю, ванілін.

Квас. Вимити черенки ревеню, порізати на шматки й покласти в каструлю, залити водою. Варити, поки не стане м'яким, потім зідлати, охолодити, покласти цукор, дріжджі, розмішати і дати відвару постояти в теплому приміщенні.

сцена
екран
арена

Все більшою популярністю у молодих кіровоградців користуються виступи рок-групи «Контакт» (музичний керівник К. Пилип'юк, художник — М. Катрич). 20 червня о 19 год. 30 хв. рок-музиканти виступають у приміщенні обласної філармонії.

А 22—23 червня гостями кіровоградців будуть рок-групи «Арія», «Фінт» та соліст лауреат всесоюзних телевізійних конкурсів Сергій Беліков. «Арія» — учасник рок-фестивалів у НДР, ЧССР і Бельгії, лауреат рок-фестивалів у Вільнюсі й Москві 1986 і 1987 років. Група входить до першої п'ятірки хіт-параду ТАРС і «Московского комсомольца», виступає в стилі хард-п-хеві метал. Композитор С. Беліков «Деревня», «Живи, рідний» та інші популярні записи передавачам радіо і телебачення серед найширшої за віком аудиторії. Концерти пройдуть на стадіоні СК «Зірка», початок о 18 та 21 годині.

19 червня будинок культури і техніки імені Калініна в клубі «Вогник» (ЖЕД № 4) проводить виставку робіт учасників технічних гуртків. Відкриття виставки о 12 год. А 25 червня у приміщенні будинку культури і техніки імені Калініна зберуться раціоналізатори й винахідники на вечір «Ці дивні люди», присвячений їхньому професійному свято. У програмі — також виставка заводської продукції. Початок о 18 год. Ласкаво запрошуємо всіх!

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША
АДРЕСА:

316050,

МПС,

м. Кіровоград,

вул. Луначарського, 36.

Телефони:
редактора —
2-54-26; за-
ступника ре-
дактора —
2-29-92; від-
повідального
секретаря —
2-27-65; відді-
лів: комуніс-
тичного виховання — 4-66-79,
4-64-21; комсомольського життя
та економіки — 2-04-84; учнів-
ської молоді і соціальних проб-
лем — 2-59-82; фотолaboratorії —
4-94-94; оголошень — 4-28-86;
коректорської — 3-61-83.

Газета виходить щосуботи.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України,
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БН 09666. Індекс 61103.

Зам. № 272. Тираж 57 167.

Над номером працювали:
художник — О. Босий,
система машинного набору
— М. Мушниковський,
складачі вручну — Б. Ва-
тульов, Н. Старостіна,
коректор — Л. Ковален-
ко, лінограф — В. Дра-
ченко, друкарі — В. Чис-
ляков, М. Яновий, від-
повідальний черговий —
П. Селецький.